Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 68 (2568) ■ Субота, 14 квітня 2001 року ■ Ціна договірна

Закарпаття: час лиха, час дій

(Закінчення теми читайте на 8—9-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

■ 1826 р. Почалась розробка калійних солей Калусько-Голинського родовища.

■ 1887 р. Народився кінорежисер, драматург і скульптор Іван Кавалерідзе. Автор, зокрема, пам'ятника княгині Ользі в Києві.

■ 1901 р. Народився письменник Юрій Мокрієв (романи, п'єси, гуморески).

■ 1930 р. На екрани вийшла «Земля» Довженка, один з найкращих фільмів усіх часів і народів.

■ 1930 р. Загинув поет Володимир Маяковський.

14 квітня

Сценаристи власної долі чи чужої гри?

Яка буде доля уряду після його звіту в парламенті 17 квітня? Здається, всі політичні сили у Верховній Раді намагаються нині написати свій сценарій цієї «великої гри».

Прибічники нинішнього уряду 17 квітня мають намір вибудувати перед парламентською трибуною «стіну», яка складатиметься з підписних листів, у яких понад півтора мільйона підписів громадян, зібраних представниками правих та правоцентристських партій на підтримку прем'єра. «Українська правиця» та ФНП проведуть під стінами парламенту мітинг. Вирішила висловити свою підтримку уряду і Львівська міськрада, яка в день звіту збереться на виїзне засідання у Києві.

Лідер УНР Ю. Костенко вважає, що відправляти сьогодні уряд у відставку — означає «свідомо втягувати Україну в політичну і економічну кризу». «Сьогодні нема заміни уряду В. Ющенка і тій політиці, що проводилася останній рік», — заявив він після зустрічі Прем'єр-міністра з лідерами депутатських фракцій і груп.

(Закінчення на 2-й стор.).

Важливість міжнародного і пасторського вимірів

У Президента України Леоніда Кучми відбулася нарада, присвячена підготовці візиту до нашої країни Папи Римського

«У цій роботі не може бути дрібних питань, усі аспекти цієї історичної події мають бути враховані й відпрацьовані на найвищому рівні», — заявив Л. Кучма. Президент звернув увагу учасників наради на важливість міжнародного і пасторського вимірів візиту, особливо зазначивши, що візит Івана Павла II до України — це візит видатної особистості, відомого мислителя і громадського діяча. Україна стане четвертою православною державою, яку відвідає (23—27 червня) глава Ватикану.

(Матеріал, присвячений підготовці Ватикану до святкування першої в цьому тисячолітті Пасхи, читайте на 11-й стор.).

Зі світлим днем Христового Воскресіння!

«Чого ви шукаєте Живого між мертвими? Нема Його тут, бо Він воскрес», — такими словами ангели сповістили про воскресіння Ісуса. Такі слова повторять недільної ночі у всіх християнських церквах світу. «Христос Воскрес!» — залунає у храмах. І мільйонноголоса відповідь «Воістину воскрес!» провістить настання Великодня. Нинішній Великдень — перший у третьому тисячолітті — разом святкують християни різних конфесій. Це символічно. Цим збігом у часі воскреслий Спаситель світу осяює свою паству світлом особливої радості і надії.

З найбільшим християнським святом український народ привітали предстоятелі українських християнських церков, Президент, Голова Верховної Ради, Прем'єр-міністр. Щирі побажання стійкості духу і віри в кращу долю надходять і від багатьох політиків, депутатських фракцій і груп. Київський міський голова О. Омельченко зичить киянам і гостям міста благословення Господнього на мир, на відродження України, на злагоду й порозуміння в суспільстві і здійснення всіх заповітних мрій. А колектив «Голосу України» одержав вітання від Патріархії УАПЦ. Керуючий справами, архієпископ Харківський і Полтавський Ігор Ісіченко побажав нам, щоб «перші великодні свята нового тисячоліття відкрили нові пасхальні виднокола, перед якими розступаються хвилі всіх Червоних морів, що пролягли перед людиною на дорозі відкуплення».

І ми вітаємо всіх своїх читачів із світлим днем Христового воскресіння.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Я вам пишу...

Живімо в злагоді і мирі

Христос Воскрес! Пишу ці слова і радію від того, що можу їх писати, повторювати вголос, не оглядаючись, як це було ще не так давно. А сьогодні люди повертаються до Бога, до віри, відбудовують зруйновані храми Господні. Мене тішить, що в кожному районі мого рідного міста тепер є церква і в ніч Великодню біля кожної запалають святкові свічки. Вітаю всіх з великим святом, забудьте всі незгоди, бо лише якщо житимемо в мирі і злагоді, в нас буде бажаний усіма добробут. Христос Воскрес! Воістину Воскрес!

Антоніна КОНДРАТЮК.

Київ.

Традиції

Писанкова повінь

У залах Чернівецького літературно-меморіального музею Юрія Федьковича відкрито виставку писанок з колекції невтомного збирача старожитностей заслуженого майстра народної творчості Івана Снігура. Сотні маленьких шедеврів постали перед шанувальниками цього давнього мистецтва, довершеності якому додали українці.

(Закінчення на 3-й стор.).

Дошка пошани

ОДНАКОвий клієнт

Михайло Леонтьєв, ведучий програми ГРТ «Однако»:

— Через те що сам Ющенко, нічого із себе не представляючи, це просто сирий матеріал для масштабного американського політичного проекту, керівником цього проекту, відповідальним перед держдепартаментом США, є його дружина Катерина Чумаченко.

***

Будинок для божевільних. Палата Бонапартів. Лікар заходить і бачить, як Сеня записає до рота якісь папірці.

(Закінчення «дошки» читайте на 10-й стор.).

Поганий той омбудсман, який подобається владі

Так висловила своє бачення ролі захисника народних прав Уповноважена Верховної Ради з прав людини Ніна Карпачова, приймаючи від однодумців пишні квіти з нагоди триріччя її діяльності на цьому посту.

За цей час до Уповноваженого з прав людини звернулося більш як 100 тисяч наших громадян. Довелося захищати колективні права чорнобильців, шахтарів, дітей-сиріт, рятувати за кордоном наших моряків-заручників і визволяти проданих у рабство українських жінок.

Окрім цих та інших правозахисних проблем час додає нові. На думку багатьох, останні стосунки влади й опозиції гостро висвітлили проблему порушення політичних свобод наших громадян. Звідси й категоричні висновки про системність порушення прав і свобод людини в Україні, що набуває ознак соціальної катастрофи.

(Закінчення на 3-й стор.)

■ До енергомережі під'єднано 2-й та 3-й блоки Рівненської АЕС.

■ З початку пошукових робіт у столичному парку імені Шевченка сапери знайшли 284 снаряди часів другої світової війни.

■ 15 мільйонів гривень виділить Кабмін на реставраційно-відновлювальні роботи в Шевченківському заповіднику в Каневі.

■ У мешканця Харкова правоохоронці вилучили близько 5 тисяч дрібнокаліберних набоїв.

P. S.

Наша адреса в Internet на сервері української преси: http://uamedia.visti.net/golos/

Сценаристи власної долі чи чужої гри?

(Початок на 1-й стор.).

У свою чергу, об'єднані соціал-демократи, які разом із депутатами з «Демсоюзу» були відсутні на цій зустрічі, так пояснюють своє критичне ставлення до діяльності уряду та прем'єра. За словами лідера фракції Олександра Зінченка, воно спричинене не «політичними претензіями», а тим, що «уряд не зумів скористатися абсолютно сприятливими умовами для успішної діяльності», які було створено в 2000 році. На його переконання, наступний уряд «приречений бути коаліційним». О. Зінченко навіть заявив, що парламент висловить вотум недовіри урядові вже 19 квітня.

Утім, постійний представник Президента України в парламенті Роман Безсмертний розтлумачив, що 19 квітня, коли депутати голосуватимуть щодо звіту уряду, «нічого не відбудеться». Питання про недовіру уряду, що означатиме його відставку, може бути порушено лише за спеціальної процедури — коли ВР слухатиме питання про відповідальність уряду. Процедура його розгляду передбачає певні хронологічні рамки. Після внесення цього питання до порядку денного сесії, воно може бути проголосовано не раніше як через п'ять днів. Отож, звіт уряду в парламенті 17 квітня може завершитися лише оцінкою діяльності Кабміну.

За внесення до порядку денного сесії питання про відповідальність уряду вже підписалося 238 депутатів: представники фракцій СДПУ (о), «Демократичний союз», «Яблуко», КПУ і «Трудової України». Лідер партії «Реформи і порядок» Віктор Пинзеник заявив, що ці 238 підписів свідчать: у парламенті створено нову більшість — «комуністів і олігархів». Водночас В. Пинзеник вважає, що сьогодні доля уряду «залежить не від парламенту, а вирішуватиметься Президентом».

Сам Віктор Ющенко в інтерв'ю журналістам після зустрічі з лідерами парламентських фракцій і груп також підтвердив, що «в парламенті формується нова конфігурація більшості». На його переконання, відставка нинішнього уряду «комусь вигідна», однак, якщо вона відбудеться, то негативно позначиться на економіці та соціальній політиці держави. А розмови із Президентом Прем'єр-міністр поки що не мав.

Юліана ШЕВЧУК.

Господи, знову аналітики!

Коментар

Зрозуміло, що Росія як дружня нам держава зацікавлена у стабільній ситуації в Україні. Не зовсім зрозуміло, однак, чому з-за Хутора Михайлівського так активно переймаються нашими проблемами, що співпереживання плутають з іншими «исконными» рисами. То ГРТ розповідає нам «жахливу історію гріхопадіння» нашого прем'єра, то проводить тут пошукову діяльність для встановлення істини у «справі Гонгадзе» Санкт-Петербурзьке агентство журналістських розслідувань, яке в них, може, й значиться як незалежне, а в нас чомусь розслідує під егідою осіб з оточення Леоніда Кучми. А тепер до «істини» долучилися і московські аналітики.

Як відомо, російський аналітичний центр Олександра Жиліна прогнозує, що 16—22 квітня плануються вбивства представників опозиції — Тараса Чорновола, Олександра Турчинова і Юлії Тимошенко. Цей «кривавий трилер», за аналізом, присвячений раптовій відставці Леоніда Кучми, якого, звичайно, звинуватять у потрійному вбивстві і, як результат кульмінації, державному перевороті. Не менш цікавий від цього «крутого» сюжету і головний висновок аналітиків із Москви: «Ідейним натхненником українських екстремістів є США». А за версією О. Жиліна, в період всеукраїнської смути на сцену вийдуть два головні персонажі, на котрих роблять ставку Сполучені Штати: «Ющенко стане в. о. президента і призначить президентські вибори, які з допомогою Вашингтона блискуче виграє. А Мороз посяде хлібне місце глави уряду. Україна стане плацдармом США в регіоні» (ось, з'ясовується, завдяки кому виграв вибори колишній в. о. президента РФ В. Путін).

Звичайно, там, у білокам'яній, дуже хочеться, щоб Україна стала плацдармом Росії в регіоні. І підстави для оптимістичного прогнозу в них, схоже, були і є: недаремно гуляє теза про реанімацію «проросійського Президента України Леоніда Кучму». Але, як писав колись В. Симоненко: «Хай мовчать Америка й Росія, коли я з тобою говорю». Що в перекладі на прозу означає: Україна має стати плацдармом України. Ось така аналітика.

Тим часом аналіз від О. Жиліна викликав напруження в СБУ. Тут перевіряють інформацію про підготовку замахів на трьох лідерів української опозиції і вважають, що вона заслуговує серйозної уваги. Керівництво СБУ навіть запропонувало цим особам охорону.

Однак самі «підохоронні» досить скептично ставляться до вияву турботи про них з боку спецслужби. А чорний прогноз російських аналітиків узагалі вважають провокацією. Олександр Турчинов переконаний, що це «чиясь піарівська провокація, мета якої — тримати в напруженні конкретних людей». Він звернув увагу, що московська інформація не так застерігає про небезпеку трьох персон, як погрожує опозиції в цілому і Прем'єр-міністрові зокрема. А на думку Олександра Мороза, до поширення «сенсаційного продукту» аналітиків причетна «група іміджмейкерів Президента Леоніда Кучми, котра працює з ним уже третій рік».

Що ж, можна повірити: колишній директор оборонки звик співпрацювати з «первопрестольною».

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Три дні вересня 89-го

Поступ незалежності

Уперше за майже 12-річну історію Руху опрацьовано й оприлюднено повний текст стенограми установчого з'їзду Народного руху України за перебудову. Видання, яке має назву «Три дні вересня 89-го», здійснене Інститутом української археографії та джерелознавства НАН України, редакцією щорічника «Україна. Наука і культура» та Українським народним рухом. У приміщенні Верховної Ради відбулася презентація книги.

У книзі вміщено стенограми всіх десяти засідань, які відбулися протягом трьох днів, 8—10 вересня 1989 р. Текст відтворено за магнітофонним записом з'їзду. Видання містить повні списки делегатів, текст статуту Руху, склад керівних органів, програму з'їзду, чимало фотографій. Книга вийшла солідною за обсягом — 500 сторінок. Її видано коштом Українського народного руху. Електронну версію буде розміщено на сайті партії **(www. rukh-unr. org).**

Презентуючи книгу, голова Українського народного руху Юрій Костенко сказав, що Народний рух України за перебудову відкрив нову сторінку в історії України, а матеріали, представлені в книзі, свідчать про державотворчий потенціал учасників установчого з'їзду. «Хоч видання трохи припізнилося, але воно є актуальним, тому що на початку третього тисячоліття, попри десятилітню історію незалежності, знову постає питання, куди йде Україна — чи знову вона повернеться в обійми російського брата, чи до влади нарешті прийдуть демократичні сили, які довершать перетворення держави із поки що «сателіта» Росії на незалежну правову, економічно потужну державу», — сказав Юрій Костенко.

Історія «Трьох днів...», як і самого з'їзду, майже детективна. За словами народного депутата Віталія Шевченка, стенограми установчого з'їзду ніяк не вдавалося видати, попри те, що окремо вийшли стенограми інших з'їздів та конференцій Руху, а кілька років поспіль щодо видання матеріалів установчого з'їзду приймалося не одне партійне рішення. «Складалося враження, що це видання комусь дуже невигідне», — говорить депутат.

Участь у презентації взяли також перший голова Руху Іван Драч, член редакційної комісії оргкомітету з'їзду Михайло Горинь, фундатор перших на Рівненщині осередків Товариства української мови та Руху Василь Червоній, перший голова Київської крайової організації Руху Володимир Яворівський.

Звільнити за профнездатність

У комітетах ВР

Парламентський Комітет з питань свободи слова та інформації прийняв остаточне рішення про необхідність звільнення з посади президента НТКУ Вадима Долганова. Як ідеться у рішенні комітету, «у зв'язку з недоліками в роботі, професійною нездатністю виконувати посадові обов'язки та політичною заангажованістю». Секретар комітету Віталій Шевченко (фракція УНР) повідомив, що у схваленому проекті Постанови ВР різко негативний висновок стосовно В. Долганова обґрунтовано тим, що «інформаційні та публіцистичні передачі Національної телекомпанії України відзначаються політичною тенденційністю». На думку членів комітету, «однобічна тематична спрямованість та низький рівень інформаційних і публіцистичних передач» НТКУ та НРКУ суперечать вимогам Закону «Про телебачення і радіомовлення».

У свою чергу, народний депутат Михайло Ратушний (фракція УНР), член Комітету ВР з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, повідомив, що до комітету надійшов текст так званого «відкритого листа» працівників НТК Президентові України, спрямованого проти Прем'єр-міністра та парламенту. «Люди, імен яких я зараз не називаю, але які залишили свої прізвища в комітеті, заявили, що під тиском і погрозами звільнення керівництво НТК на чолі з В. Долгановим здійснює примусовий збір підписів під цим листом», — сказав М. Ратушний.

ЗАКОНоДАВець

Підприємцям можна все, що не заборонено, владі — все, що дозволено

НОВА НОРМА: Верховна Рада України ухвалила Закон «Про захист економічної конкуренції», яким визначила правові основи підтримки і захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму в господарській діяльності.

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що в нашій державі зроблено істотний крок в напрямі забезпечення ефективного функціонування економіки України на основі розвитку конкурентних відносин, а також реалізації конституційних положень щодо підприємницької діяльності (ст.42 Конституції України).

Законом, зокрема, визначено правове запобігання зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірного обмеження конкуренції, недобросовісної конкуренції, порядок здійснення контролю у сфері економічної конкуренції та розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, відповідальність за порушення такого законодавства. Загалом у цьому законі реалізовано принцип, за яким суб'єктам господарювання, враховуючи малих і середніх підприємців, **дозволено все, що не заборонено (чи певним чином не регламентовано), а органам влади та їх посадовим особам дозволено лише те, що передбачено законом.** Його реалізація дасть можливість обмежити існуючу сьогодні в різних проявах дискримінацію підприємців з боку органів державної влади, місцевого самоврядування, а також адміністративно-господарського управління та контролю.

Закон забороняє таким органам вчиняти антиконкурентні дії, під якими розуміється прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), давання письмових чи усних вказівок, укладення угод, будь-які інші дії або бездіяльність, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи викривлення конкуренції.

Антиконкурентними діями зазначених органів, зокрема, визнаються:

— заборона чи перешкоджання створенню нових підприємств або здійснення підприємництва в інших формах;

— пряме чи опосередковане примушування суб'єктів господарювання до пріоритетного укладення угод, першочергової поставки товарів певному колу споживачів чи першочергового їх придбання у певних продавців;

— встановлення заборони на реалізацію певних товарів із одного регіону в іншому;

— надання окремим суб'єктам господарювання пільг чи інших переваг, які матимуть привілейоване становище щодо їх конкурентів;

— створення окремим суб'єктам господарювання несприятливих чи дискримінаційних умов діяльності порівняно з конкурентами;

— встановлення не передбачених законами заборон та обмеження самостійності підприємств.

Але, як відомо, загроза конкурентним відносинам може виходити не лише від владних структур. **Монополізовувати ринок та створювати несприятливі умови для підприємництва забороняється і самим суб'єктам господарювання.** З огляду на це, закон визначає також певні дії, вчинення яких такими суб'єктами є недопустимим. Ідеться про антиконкурентні узгоджені дії з боку суб'єктів господарювання, які можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції. Такими діями закон, зокрема, визнає: встановлення цін або інших умов придбання чи реалізації товарів; розподіл ринку або джерел постачання за територіальним принципом, асортиментом товарів, певним колом продавців, споживачів чи за іншими ознаками; усунення з ринку чи обмеження доступу на ринок суб'єктів господарювання, продавців чи покупців; укладення угод за умови прийняття іншими суб'єктами господарювання додаткових зобов'язань, які не стосуються цих угод.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що закон передбачає **низку контрольних та примусових заходів, спрямованих на недопущення створення антиконкурентного економічного середовища, притягнення до відповідальності винних у порушенні антиконкурентних норм, поновлення прав суб'єктів господарювання, які постраждали внаслідок монополізму та недобросовісної конкуренції.**

Головним державним органом, на який покладається забезпечення дотримання законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд заяв і справ про надання дозволу на узгоджені дії суб'єктів господарювання, розгляд справ про порушення зазначеного законодавства, застосування санкцій, у тому числі штрафних, є, як і раніше, Антимонопольний комітет України. З огляду на повноваження, які закон надає цьому органу, роль його в забезпеченні ефективного функціонування економіки нашої країни, зокрема, в частині розвитку конкурентних відносин, істотно зростає.

ДЛЯ ДОВІДКИ: закон прийнято 11 січня 2001 р. і опубліковано в «Голосі України» 27 лютого ц. р. Він набере чинності через рік з часу опублікування, тобто з 27 лютого 2002 р. (за винятком деяких положень).

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Микола МЕЛЬНИК, кандидат юридичних наук.

Анатолій БЕНЬ, оглядач «Голосу України».

Атомні енергетики у післячорнобильському світі

Цими днями з ініціативи Атомпрофспілки України Міжнародна Федерація профспілок працівників хімічної та гірничорудної промисловості, енергетики та різноробочих провела у Києві конференцію «Атомна енергетика і працівники галузі в післячорнобильському світі». У ній взяли участь представники професійних спілок атомників Болгарії, Латвії, Франції, Японії, Швеції, Росії — всього лідери 26 різних зарубіжних і українських організацій.

Крім питань захисту прав працівників атомної енергетики, на конференції йшлося про посилення ролі профспілок у підвищенні рівня ядерної безпеки, про енергетичну політику деяких держав, зокрема Японії, Франції, Росії, Швеції, і пов'язаних з нею проблем.

Оскільки це має неабияке значення для України, після доопрацювання резолюції в Міжнародній федерації і одержання її редакцією ми зможемо детальніше повідомити, про що домовилася ця міжнародна профспілка.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Чарівна паличка від ЖЕКу

«Казковими» методами стимулює своїх клієнтів товариство «Золота рибка», що прийшло на зміну одному з херсонських ЖЕКів. Розглянувши заявки мешканців на виконання у квартирах ремонтних робіт, бухгалтерія відзначила, що лише один із них не має боргів за комунальні послуги. Як джек-пот дисциплінованому мешканцю встановили на кухні новісіньку 4-конфоркову газову плиту.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Поганий той омбудсман, який подобається владі

(Початок на 1-й стор.).

Верховна Рада, прийнявши чи не найкращий у світі закон про Уповноваженого з прав людини, заклала гарні законодавчі підвалини правозахисту в Україні. На сьогодні вагоме слово у цьому процесі сказали Верховний Суд та уряд Віктора Ющенка. Саме цей уряд позбавив нас ганебного явища невидачі зарплат бюджетникам, заборгованостей у виплаті пенсій і стипендій.

Анатолій БЕНЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У номер

Чернівці

Писанкова повінь

(Початок на 1-й стор.).

Іван Снігур — власник однієї з найбагатших писанкових колекцій в Україні, чільне місце в якій посідає буковинська писанка.

Унікальність виставки полягає в тому, що краєзнавець представив на ній твори, виконані в різних техніках і з різних матеріалів. Буковинці виготовляли писанки не лише з курячих, гусячих чи качиних яєць, а й із дерева, соломи, гутного скла, порцеляни, гірського кришталю, солі, металу, каменю, викладали їх бісером, плели з лози.

Експозицію чудово доповнили великодні рушники, вишиті вчителькою Михальчанської середньої школи Любов'ю Васкул та замальовки буковинських писанок, зроблені краєзнавцем із селища Берегомет Дмитром Ференчуком.

Ініціатором відкриття цього непересічного вернісажу дирекція Чернівецького літературно-меморіального музею стала невипадково. Адже життя Буковинського солов`я Юрія Федьковича було пов'язане з писанкою, він був глибоко віруючою людиною, прекрасні писанки писала його матір, *повідомляє наш кореспондент Василь БАБУХ.*

Спорт

Події та результати

***Волейбол.* Спортсмени харківського «Локомотива», перемігши в останньому матчі змагань макіївське «Зарево», стали чемпіоном України. Срібні медалі — у черкаського «Азота», бронзові дісталися ще одному клубу з Харкова — «Юракадемії».**

***Хокей.* Чотирнадцять днів залишається до відкриття чергового чемпіонату світу, який відбудеться на ковзанках Німеччини. Збірна України — учасник тих змагань — тепер готується в Києві. Сьогодні о 13.00 в палаці «Авангард» (вул. Мельникова, 46) вона проведе повторний товариський матч з російським клубом «Торпедо» (Нижній Новгород). Попереду в нашої команди чотири контрольні зустрічі на виїзді з національними командами Німеччини та Австрії. Стартовий матч чемпіонату підопічні Анатолія Богданова проведуть 28 квітня проти збірної США.**

А юніорська збірна нашої країни, яку очолює другий тренер київського клубу «Беркут» Сергій Лубнін, вкрай невдало стартувала в чемпіонаті світу, який розпочався в Фінляндії. Вона програла збірній Швейцарії — 2:6. Очевидно, і цього разу українські хокеїсти боротимуться за виживання в класі найсильніших.

Звісно, якщо ми мріємо про майбутні великі перемоги у найвишому виді спорту, то варто надавати більшої фінансової підтримки саме резервові. Але необхідно також (це вкрай важливо), щоб збірну очолювали люди, які ставлять найвищу мету, готові і в складних умовах прагнути високої планки. А жалітися і весь час говорити про негаразди, то не така вже й складна справа.

***Футбол.* У Багдаді стартував відбірковий турнір чемпіонату світу-2002. Азійська зона, шоста група. Казахстан — Непал — 6:0, Ірак — Макао — 8:0.**

Сьогодні матчем у Донецьку між місцевим «Металургом» і полтавською «Ворсклою» розпочнеться 18-й тур чемпіонату України. Решта поєдинків відбудеться завтра: «Кривбас» — «Таврія», «Сталь» — «Динамо», «Шахтар» — «Дніпро» (трансляція на УТ-1, починаючи з 17.00), «Металіст» — «Металург» М, «Нива» — «Металург» Зп, ЦСКА — «Карпати».

Добірку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Записи майора у нас досліджуватимуть довго

Таке «сенсаційне» припущення висловив учора в інтерв'ю журналістам заступник Генерального прокурора Олексій Баганець, розповідаючи про нові обставини у розслідуванні так званої касетної справи і зникнення журналіста Гонгадзе.

З'ясовується, що після передачі прокуратурі слідчою парламентською комісією аудіозаписів майора Мельниченка прокуратура досі визначалася з тим, чи міститься на них державна таємниця і конфіденційна інформація. Після цього призначено фоноскопічну експертизу аудіозаписів, яку має здійснювати НДІ судмедекспертиз Міністерства юстиції України. Але перед цим експертам ще треба отримати допуск до зафіксованої на плівках держтаємниці...

Друга «сенсаційна» новина: для Генпрокуратури немає дилеми протилежних висновків двох експертиз — російської і німецької щодо «таращанського трупа». Олексій Баганець посилається на одну з них, виконану з дотриманням належних процесуальних норм. А від «компетентних органів» Німеччини і від групи народних депутатів у прокуратурі чекають пояснень обставин проведення німецької експертизи.

Певною сенсацією можна вважати повідомлення заступника Генпрокурора про виявлення на дачній ділянці під Києвом трупів двох членів оргзлочинної групи, один з яких підозрювався у причетності до вбивства журналіста, та арешт підозрюваних у «вбивстві убивці».

Анатолій БЕНЬ.

 Фотофакт

Газіз Фахрутдінов за часів роботи на шахті був активним раціоналізатором. Не полишає цієї творчої справи і нині. Його паромасажну камеру, яка ефективно працює просто неба, оцінили навіть космонавти, користуючись «українською парилкою» в Зоряному містечку.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

 Кримінал

Гроза злочинців — Богун і Наливайко

Учні десятого й одинадцятого класів севастопольської школи № 7 Олексій Богун і Володимир Наливайко затримали злодія, який викрав кілька сумок з приміщення посту № 1 біля меморіалу героїчним захисникам Севастополя. Ще не перепочивши після того, як скрутили і здали працівникам міліції набагато старшого за них зловмисника, юнакам довелося чимдуж наздоганяти ще одного злодія, який у цей час викрав у школярів — охоронців посту № 1 дві нові куртки.

Ленінський суд Севастополя одного зі злочинців засудив до трьох років позбавлення волі з конфіскацією майна, а другого — до двох років з конфіскацією майна і відстрочкою вироку на два роки.

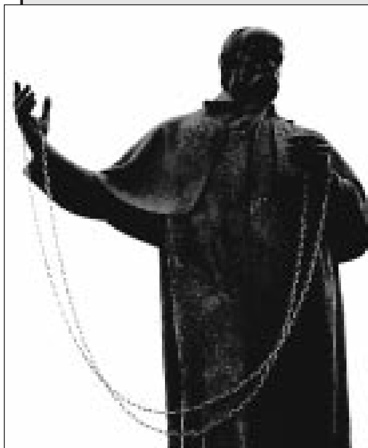
Віктор ХОМЕНКО.

«Смикнули» цілу електролінію

Закарпатська податкова міліція на одному із заготпунктів виявила 25 тонн брухту чорних металів. Пункт належить приватній рівненській фірмі, яка, не мала ліцензії на заготівлю брухту. З'ясувалося й інше. Під металевим брухтом було замасковано майже дві тонни алюмінієвих дротів. Це — лінії електромережі, яку «демонтовано» на одній із дільниць залізниці в Ужгородському районі.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Фотофакт

Пам'ятник Кобзарю у Львові 12 квітня одержав оригінальний атрибут — кайдани — від журналістів, які втілювали в життя проект «Це ще не свобода...».

Фото з газети «Експрес» (УНІАН).

Зарплата? Уно моменто!

А Актуально

На одному з останніх засідань Маріупольського міськвинкоокму, куди викликали директорів підприємств-боржників, лунала... італійська мова.

Директор і співвласник спільного україно-італійського підприємства «Флеш Байк Україна» сіньйор Урбіно Петтенуці з допомогою перекладача пояснював, яким чином фірма завинила своїм працівникам 118 тисяч гривень. Затримку грошей іноземець мотивував ненадійністю партнерів по бізнесу, а також низьким попитом на велосипеди — основну продукцію СП. Італієць повідомив, що збирається викупити частку співвласника фірми і погасити борги у зарплаті до кінця року.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

 Вітчизняний стиль

«Волиньхолдинг» — кращий роботодавець

За підсумками першого Всеукраїнського конкурсу на звання «Кращий роботодавець року» серед підприємств, на яких задіяно від 100 до 500 працівників, перше місце посіло волинське ВАТ «Волиньхолдинг», відоме в Україні та за кордоном своєю торговою маркою «Торчин-продукт». До речі, це підприємство, очолюване давнім приятелем нашої газети Андрієм Новаком, є традиційним спонсором передплатної лотереї «Голосу України». Отож вітаємо колектив із перемогою!

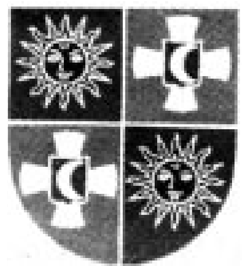
Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

Учена рада, ректорат, весь колектив Академії муніципального управління висловлюють щирі співчуття проректору Академії, директору Інституту підвищення кваліфікації кадрів Мниху Миколі Володимировичу у зв'язку з тяжкою втратою — смертю його батька

Володимира Петровича.

«Сенсаційна» новина: арешт підозрюваних у «вбивстві убивці»

ВІННИЧЧИНА: між полюсами добра і зла

Волею долі, стверджує астролог Павло Глоба, Вінниця опинилася між двома протилежними полюсами — добра і зла. Енергію добра, вважає астролог, місто черпає на південно-західній околиці, де музей-садиба доброго народного лікаря Миколи Пирогова.

Полюс зла причаївся на протилежному кінці міста. Його уособлює «вовче лігво» — ставка Гітлера «Вервольф» («озброєний вовк»). Проникнути в його «нутро» так і не вдалося: «Вервольф» продовжує обростати легендами й здогадками.

Протиборство двох полюсів, переконаний Глоба, не може не позначатися на житті міста. Торік, хоч як прикро, домінувала енергія зла. 23 райони із 27 були оголошені зоною стихійного лиха. Але життя триває. Добро все одно візьме гору. Тільки б астролог не помилився...

«Наш товар — якість світова»

А Акції

«ГУ» розпочинає на Вінниччині акцію, девізом якої є слова, винесені в заголовок інтерв'ю з вінницьким міським головою Володимиром ВАХОВСЬКИМ. На його думку, позитивний результат вона матиме тоді, коли вдасться привернути увагу до проблем у виробництві високоякісної продукції. Як вони вирішуються — на місцевому і державному рівні? Хто підставляє плече, а хто лише на словах декларує підтримку вітчизняного виробника?..

ДЛЯ ДОВІДКИ. *95 мільйонів доларів заробили торік вінницькі підприємства на експорті продукції. Що важливо, її купують економічно розвинуті країни — США, Франція, Голландія, Китай та інші. Найбільший попит мають цифрові фотометричні системи НВП «Геосистема», міні-АТС МП «Хорст», ультразвукові лічильники тепла та цифрові АТС з маркою «Виготовлено у Вінниці». Зарубіжні споживачі охоче купують продукти харчування та швейні вироби. Міська влада працює над створенням програми поліпшення якості продукції та її конкурентоспроможності на ринку для підприємств усіх форм власності. З цією метою на ряді виробництв відбулися виїзні засідання міськвиконкому.*

— Володимире Костянтиновичу, левова частка підприємств, на яких випускають конкурентоспроможну продукцію, знаходиться в обласному центрі. Не секрет, що їм по-доброму заздрять: мовляв, уміють люди працювати — проклали стежку на зарубіжний ринок, «кують» валюту, виплачують зарплату... А ви раптом про проблеми...

— Повірте на слово, у підприємств-лідерів проблем не менше, ніж у банкрутів. Найскладніше доводиться тоді, коли важелі їх вирішення містяться в Києві. Недавно за нашим поданням голова облдержадміністрації Юрій Іванов надіслав листа першому віце-прем'єр-міністрові Юрію Єханурову. У ньому йдеться про байдуже ставлення ВАТ «Лізингова компанія «Украгромашінвест» до стратегічного для економіки держави підприємства — Вінницького заводу тракторних агрегатів. Досить сказати, що назване підприємство задіяне на випуску окремих вузлів і агрегатів до вітчизняних зернозбиральних комбайнів «Лан» і «Славутич». Окремі вироби поставляє на зарубіжний ринок. Протягом двох останніх років тут наростили обсяги виробництва, відповідно збільшилася зарплата. Нема заборгованості перед державою й постачальниками.

Але для оновлення виробництва потрібно, за підрахунками спеціалістів, приблизно 8 мільйонів гривень. Кабмін своєю постановою передав частину акцій (25 відсотків) згаданий вище лізинговій компанії — «Украгромашінвест». Планувалося, що солідний партнер підставить плече в питаннях модернізації, залучення інвесторів тощо. На жаль, не так сталося, як сподівалися: підприємці, відверто кажучи, не стали перейматися цим клопотом. Навіщо нам такий партнер?.. Тому й звернулися з листом до першого віце-прем'єра, щоб уряд зобов'язав правління названої компанії передати функції корпоративного управління пакетом акцій облдержадміністрації з подальшим його викупом.

— Тобто питання технічного оновлення виробництва ви вважаєте головним?

— Без цього годі навіть мріяти про будь-яку конкуренцію. Пригадайте, що ми мали раніше. Швейні підприємства, скажімо, випускали те, що ніхто не носив. Споживачі прагнули мати в своєму гардеробі імпортний одяг — вишуканий, елегантний —він не йшов у жодне порівняння з вітчизняним ширвжитком. А все тому, що обладнання наших швейних фабрик не оновлювалося десятки років. Приблизно така сама ситуація була у харчовій та переробній галузях.

Про швейників згадую тому, що вони одними з перших змінили свій убогий асортимент одягу на сучасний. Нині продукція акціонерних товариств «Володарка», «Поділля», «Динамо» продається в багатьох країнах, її замовляють відомі у світі виробники одягу. Найсучасніші технологічні лінії, без перебільшення, встановлені на підприємстві з переробки ягід і фруктів «Поділля—ОБСТ». Рівень рентабельності тут становить 25% — такого високого показника не знайдете на жодному іншому аналогічному підприємстві країни.

— Якщо не секрет, де виробники знаходять кошти? Адже більшість технологічних новинок народжується, як відомо, за кордоном і коштує недешево.

— Те, що вже зроблено, здебільшого профінансоване інвесторами у вигляді технологічного обладнання. Щоб зацікавити партнерів, пропонуємо вигідні для них умови: стати співвласниками або ж власниками того чи іншого виробництва. На таку пропозицію пристали австрійці. Вони є власниками вже згаданого підприємства «Поділля—ОБСТ». Вигоду від такої співпраці маємо обопільну. Підприємство дало роботу 15 тисячам власників садів і ягідних плантацій: тепер вони мають постійну можливість здавати вирощену продукцію на переробку та ще й за вигідною ціною — принаймні вищою, ніж пропонують інші переробні підприємства. Переробляють навіть ягоди бузини — 1200 тонн прийняли її в минулому році. Вона йде на виробництво природних барвників.

Найголовніше — ми отримали унікальне обладнання. За будь-яких непередбачуваних обставин (скажімо, зміни власника) воно все одно залишиться на підприємстві — демонтувати його навряд чи хто візьметься. Втім, будемо сподіватися, що такого не станеться. Бо співпраця з нинішнім партнером нас цілком задовольняє. Він теж знайшов те, що шукав, — дешеву сировину, до того ж екологічно чисту, і, так би мовити, недорогу робочу силу. Є всі підстави сподіватися, що платня на такому перспективному виробництві зростатиме. Та й тепер трудівники мають заробітки вищі, ніж на інших заводах такого самого профілю.

— Володимире Костянтиновичу, дивно якось виходить: згадане щойно підприємство виробляє високоякісні соки, іншу смачну продукцію, наші швейники шиють вишукане вбрання, але все це для... зарубіжного споживача. Чому так?

— Ми підійшли до ще однієї проблеми. Погодьтеся, не про сік думає нині основна маса наших людей — на хліб би вистачило. Те саме з одягом: доношують те, що мають. Зрештою, швейні вироби можна було б здешевити. Для цього варто відродити текстильну галузь. Своя сировина ніколи не коштувала б так дорого, як зарубіжна. Заради справедливості слід усе-таки відзначити тенденцію до збільшення поставок виробів вінницьких швейних підприємств на внутрішній ринок. Ще років п'ять тому майже вся продукція (98%) реалізувалася за кордоном. Нині цифра інша — 80%. З'явилися фірмові магазини не лише в нашому місті. Поставляють одяг у магазини столиці, Львова, деяких інших міст.

— Володимире Костянтиновичу, газетна акція триватиме до кінця нинішнього року. Порадьте, на яких підприємствах журналістам варто побувати протягом цього часу.

— Обов'язково відвідайте всі трудові колективи, про які згадувалося в нашій розмові. Крім них, ознайомтеся з такими унікальними підприємствами, як завод ювелірних виробів «Кристал», з «Геосистемою», яка працює на космічну галузь. Ще раз хочу наголосити: з одного боку, на них досягнуто високого рівня виробництва, продукція — високої якості. З другого — вони не можуть працювати без державної підтримки.

Дайте роботу цукровару...

Драмою обернулася зупинка 11 (із 38) цукрозаводів: більш як п'ять тисяч робітників залишилося без засобів до існування.

На цукроварнях здебільшого працюють сім'ями. Можливість знайти роботу в заводських селищах невелика: школа, дитсадок, клуб... Більшість пов'язує життя з заводом. Кажуть, у жодній іншій галузі нема стільки трудових династій, як у цукровиробництві. Як тільки зупиняється підприємство, вся сім'я залишається без роботи. Торік простоювало одинадцять (!) цукроварень. Тенденція, втім, не нова. Кожен сезон сумна тиша панує на 5—7 підприємствах. Але такого «рекорду» досягнуто вперше.

З кожним роком заводи асоціації дедалі більше обсідають борги. Для їх погашення, кажуть спеціалісти, треба віддати весь цукор, вироблений протягом одного сезону. Якщо ситуація не зміниться на краще, «онімілих» цукроварень стане ще більше. На цукроварів — людей ще донедавна престижної професії — чекає сумна перспектива: де знайти роботу?

— Проблема працевлаштування або перекваліфікації робітників цукрозаводів може призвести до «цукрових бунтів», — вважає голова об'єднаного комітету профспілки працівників цукрової промисловості Вінницької області Михайло Федик.

Бодай трохи підсолодити життя безробітних можна було б, на думку співрозмовника, за рахунок профспілкових внесків. Їх назбиралося більше 500 тисяч гривень. Профспілкові комітети мають право видавати їх на допомогу хворим, сиротам, багатодітним сім'ям, пенсіонерам. Але це не робиться: адміністрації підприємств не переказують суми добровільних внесків на рахунки профкомів.

 Перспектива

Зерна буде більше

Спеціалісти обласного управління сільського господарства завершили обстеження стану посівів озимих — їх площі в нинішньому році збільшено на 20%. За твердженням фахівців, головна для області хлібна культура як ніколи добре перенесла нинішню зиму. Коли врахувати, що новостворені агроформування мають достатню кількість посівного матеріалу ярих культур, можна сподіватися на збільшення виробництва зерна. 2,5 мільйона тонн хліба, на 700 тисяч тонн більше торішнього, планують зібрати вінницькі хлібороби.

 Пам'ять

До лікаря у... мавзолей

120 років тому було проведено бальзамування тіла Миколи Пирогова — у такому стані воно дотепер зберігається в єдиному у державі мавзолеї.

Пирогов, який 20 останніх років життя провів у селі Вишня (нині Пирогово) під Вінницею, не залишав заповіту про зберігання його тіла в нетлінному стані. Ідея бальзамування належить його дружині — Олександрі Антонівні. На смертному одрі хірург із світовим іменем читав щойно видану наукову працю професора з Петербурга Дмитра Виводцева. Він уперше описав свій метод бальзамування тварин. Припускають, що саме зацікавленість Пирогова книгою спонукала вдову звернутися до її автора (до речі, Виводцев родом з Вінниці, цей факт недавно встановили працівники музею-садиби).

... Виводцев прибув до Вінниці на третій день після смерті Пирогова. Процес бальзамування тривав чотири години. Робота мала вражаючий ефект: померлий став схожий на людину, що спить.

Два повторних бальзамування проводили в Москві спеціалісти лабораторії при мавзолеї Леніна. Тільки недавно виконання цієї непростої процедури стало можливим у Вінниці — на території музею створено для цього спеціальну лабораторію. Однак формулу розчину, в якій купають мумію, москвичі не розголошують. Два роки тому вони побували у Вінниці. Оновлювати тіло хірурга їм допомагали вчені Вінницького медуніверситету, які ведуть за ним постійний догляд. За час існування мавзолею тут побувало більш як шість мільйонів відвідувачів зі 140 країн світу.

 Пошук

«Вервольф» — таємниця за сімома замками

Репортер журналу «Шпігель» Крістіан Нєєф недавно приїздив до Вінниці з конкретним завданням: зібрати матеріали про ставку Гітлера. Він зустрічався з її дослідниками, робив фотознімки у лісі в селі Коло-Михайлівка, місці розташування «вовчого лігва».

У розмові з кореспондентом «ГУ» Крістіан висловив здивування, що у нього на батьківщині досі не зацікавилися по-справжньому цією спорудою. Журнал має на меті привернути увагу до ще однієї загадкової сторінки минулої війни.

ДЛЯ ДОВІДКИ. *Ставка фюрера була споруджена в короткі строки — з 15 грудня 1941-го по 15 липня 1942 року. Основні роботи виконували військовополонені. Усіх їх розстріляли. Під час відступу німецьких військ укріплення висадили в повітря. Сталося це у березні 1944 р. Жодній групі дослідників не вдалося проникнути в підземелля.*

Сторінку підготував власний кореспондент «ГУ» у Вінницькій області Віктор СКРИПНИК. Телефон: 32-40-16.

Жодній групі дослідників не вдалося проникнути в підземелля

Міст Крим—Кубань: уявний чи реальний?

Мінекономіки України, Верховна Рада і уряд автономії вирішили розсіяти пропагандистський туман, напущений під час компартійних мітингів «схвалення схвалення» президентами України і Росії ідеї будівництва мосту через Керченську протоку. Хоча міст в угоди, підписані Кучмою і Путіним, не потрапив, а формулювання «президенти в цілому схвалили проект» ні до чого їх не зобов'язує і, найпевніше, означає, що з держбюджетів на міст грошей не дадуть, — на робочих засіданнях у ВР і Раді міністрів Криму, присвячених реалізації «проекту століття», йшлося про активізацію підготовки будівництва транспортного переходу Керч—Кубань.

На нараді у ВР її голова Леонід Грач, котрому місцеві оглядачі приписують намагання «цим мостом в'їхати у наступні вибори», відзначив, що «час входити в русло нинішніх проблем», адже все тепер «залежить від політичної волі й фінансових можливостей». Керуючий справами Земельного комітету уряду Москви Володимир Щербаков і тимчасово виконуючий обов'язки директора ОАТ «Керченський міст», затверджений 12 січня цього року урядом Москви і ВР АРК Вадим Дубінін повідомили, що головним завданням новонародженої компанії нинішнього року буде розв'язання питань створення проектної документації і залучення інвесторів майбутнього будівництва.

На подібній нараді в Раді міністрів за участю керівників міністерств і відомств, які вже давно вивчають проблеми організації Керченського переходу, прем'єр-міністр Сергій Куніцин зауважив, що конкретно займатися цим стало можливо тільки тепер, після схвалення президентів України і Росії. На його думку, домовленості про будівництво такого масштабного об'єкту можуть здійснюватися не на регіональному, а на міждержавному рівні. Тож які угоди не укладала б Верховна Рада автономії, вся робота зі спорудження переходу Керч—Кубань все одно ляже на уряд Криму.

Проте старт для підготовки відповідних робіт дано. Розгортання будівництва велетенської споруди дасть змогу завантажити десятки кримських підприємств, тисячам людей отримати роботу, значні суми повинні надійти в бюджет автономії. Величезний зиск має бути і від експлуатації транспортного переходу, використання залізничних і автомагістралей Кримського півострова для транспортування пасажирів і вантажів у південні регіони України, сусідні країни з республік Середньої Азії, Кавказу і Росії та у зворотному напрямку. Відстані, завдяки введенню в дію мосту, скоротяться на 450 кілометрів.

Посадові особи Москви спершу мали намір взяти на себе 76% акцій створюваного акціонерного товариства, але потім зійшлися на 74%. Передбачається, що витрати розділять на три частини: 51% акцій дістанеться уряду Москви, 23% — Краснодарському краю, а уряду Криму —26%. Свою частку в статутному фонді, яка ще визначається, автономія внесе будинками в Керчі й Сімферополі, де розмістяться служби керівництва будівельними процесами. В столиці Криму московський офіс ще не зареєстрованого ОАТ вже визначено. А от у Керчі москвичам сподобалося приміщення, що належить не республіці, а ЗАТ «Керчнаукбуд», яке розпрощатися з ним відмовилося категорично.

Найслабше місце в майбутній споруді, яку на мітингах охрестили «мостом в Росію», — фінанси. Фахівці підрахували, що за п'ять років будівництва лише Криму доведеться вишукати у своїй мілкій кишені щонайменше 260 млн. доларів, що становить два річні бюджети автономії. Півмільярда доларів доведеться пошукати і Москві, бо і для неї це — не дрібничка. Оскільки такі значні суми доведеться збирати не один день, сподіване завершення будівництва, вочевидь, відбудеться не скоро. Хто розкошелиться на 1 мільярд доларів, покаже час. Техніка, як і матеріальні ресурси, з країн Західної Європи потоком не підуть. Розраховувати доведеться на власні сили.

Рада міністрів автономії вирішила створити оргкомітет з робочою групою, який всю документацію з підготовки і проведення робіт зосереджуватиме в Міністерстві економіки. Йому належить зв'язатися з урядами країн СНД, щоб тих, хто виявить зацікавленість у прокладанні транспортної артерії, максимально залучити до участі в цій справі.

Досі невідома остаточна вартість переходу, бо досі неясно, що належить будувати: міст заввишки 74 метри над рівнем моря, з чотирирядним автомобільним рухом, залізничними коліями, газопроводом, пішохідною доріжкою, чи тунель, чи суміщений варіант? Спеціалісти лише почали розглядати «плюси» і «мінуси» кожного варіанту. Залежно від вибору визначатиметься й остаточна вартість будівництва.

Складнощів попереду хоч греблю гати. Чимало їх пов'язано з економічними проблемами, бо Азовське море і без цього має значні труднощі як найбільше нерестилище осетрових порід риб. Тому, вважають фахівці, заполітизований «міст в Росію» — не кращий варіант переходу через протоку завдовжки близько 11 кілометрів і завширшки — від 4 до 15 км.

Кримські любителі грандіозних проектів, схильні споруджувати їх на мітингах, з листа Мінекономіки України дізналися, що всі їхні зусилля стосовно агітації «за міст» були зайві, бо, виявляється, ще в 1997 році перехід було включено в державну концепцію створення і функціонування державної мережі та міжнародних транспортних коридорів України. А через рік на основі цієї концепції Кабмін затвердив і відповідну програму. В той самий час, зазначається в листі, будівництво міжнародного переходу і створення акціонерного товариства «Керченський міст» потребує врегулювання на державному рівні. Для цього потрібні щонайменше державні переговори і укладання угод між Україною і Росією. А це, в свою чергу, вимагає розв'язання низки питань.

У листі Мінекономіки перелік невирішених проблем відкриває необхідність визначення статусу Азовського моря і Керченської протоки. Цю проблему українські й російські дипломати не можуть розв'язати вже п'ять років. Росія не погоджується на делімітацію, пропонуючи вважати Азов внутрішнім морем, а Україна наполягає на визначенні кордонів по воді. До цього додається й потреба врегулювання на державному рівні аспектів перетину кордону, спільного володіння переходом і плати за його експлуатацію, врегулювання механізму повернення інвестицій тощо...

Зрозуміло, що без міждержавної угоди двох країн всі спроби здійснити цей проект будуть незавершені.

Сьогодні мало хто знає, що під час другої світової війни міст через Керченську протоку збудували лише за кілька місяців. У квітні 1944-го, коли радянські війська ще вели бої з загарбниками, на Керченському півострові почалося будівництво першого і єдиного в СРСР мосту через морську протоку. Необхідність об'єкту, який зв'язав би Крим з нафтоносними регіонами Кавказу, його стратегічне значення розуміли й німці. Спроектували вони його під час окупації, завезли навіть будівельний матеріал. Балки і палі невдовзі використали радянські мостобудівники. Вони почали проектувальні роботи в лютому 1944-го, у квітні архітектор Борис Надеждін спроектував міст цілком, а напередодні 27-ї річниці Жовтневої революції солдати залізничних військ і мостозагонів військових відновлювачів Народного комісаріату шляхів сполучення спорудження мосту завершили повністю. Він ліг на 238 опор, 110-метрова пролітна споруда подвійного отвору над фарватером великих суден оберталася на середній опорі. За лічені місяці було зроблено те, на що в мирний час знадобилося б декілька років.

Після війни, коли найдовший в СРСР міст простояв три місяці і його звалила перша крига, він був розібраний і пізніше замінений залізничною поромною переправою.

...Сергій Куніцин, щойно побувавши на місці передбачуваного будівництва мосту Крим—Кубань, зауважив, що першим етапом у цій справі буде реанімація поромної залізничної переправи. Адже на тунель під Керченською протокою потрібно відшукати 700 млн., на міст — 1 млрд. 400 тисяч, а на реанімацію поромної переправи —від 50 до 70 млн. доларів.

Прем'єр-міністр автономії наголосив, що нині заборонив будь-кому підписувати будь-які документи щодо переходу Крим—Кубань, бо уряд серйозно зайнявся його техніко-економічним обгрунтуванням та знаходженням фінансового і технічного інструменту.

Прем'єр уряду АРК заявив про свою жорстку позицію щодо реєстрації нового проекту. На його думку, спільне підприємство, якщо й відбудеться, то має бути оформлено лише на півострові, на території зони пріоритетного розвитку «Порт-Крим». Це дасть додаткові податкові пільги і змусить працювати інвестиційний капітал на економіку автономії.

Але перед тим, як приступити до реалізації проекту, вважає прем'єр, необхідно звернутися з офіційним запитом до Федерального міністерства закордонних справ країни-сусідки і з'ясувати, чи потрібен узагалі Росії новий транспортний коридор та чи зможе вона забезпечити вантажопотік з Кубані, адже нинішня поромна переправа Керч—Кубань ледь ворушиться. Не виключено, що детальне економічне обгрунтування «проекту століття» виявить, що потрібен він насправді лише Юрію Лужкову та деяким кримським політикам.

Віктор ХОМЕНКО.

Торговельні шляхи

Потрібний нам берег турецький...

Мости, що відкривають широкі можливості для наших морських перевізників

— Враховуючи промисловий й торговельний потенціал двох причорноморських держав, можна з упевненістю казати про те, що товарооборот у два мільярди доларів, визначений наприкінці минулого року на саміті підприємців та бізнесменів України й Туреччини в Стамбулі, може стати цілком реальним, — вважає президент Асоціації судновласників України Олександр Курлянд.

Слід зазначити, що й сьогодні судна Українського Дунайського та Азовського морських пароплавств, «Укрферрі», «Укррічфлоту» перевозять доволі значну кількість вантажів між берегами двох країн. З України експортуються, в основному, метал, верстати, різне устаткування, зерно. З Туреччини ми веземо товари легкої, хімічної, паперової промисловості, цитрусові. З огляду на завантаження порому «Каледонія», що курсує між Одесою і Стамбулом, можна твердити: в Україну останнім часом дедалі більше їдуть не тільки зі своїми товарами, а й з бізнес-планами турецькі підприємці. Є й перші результати: в Одеській області, зокрема, вже успішно працює чимало спільних україно-турецьких підприємств, що випускають добротні вироби зі шкіри, будівельні матеріали, продовольчі товари...

Нині флот Українського Дунайського пароплавства, як відомо, робить за рік близько 60—70 заходів у турецькі порти. До початку військових дій у Югославії і в результаті цього — припинення навігації на значній частині Дунаю у зв'язку зі зруйнуванням мостів інтенсивність водного сполучення між придунайськими країнами й Туреччиною була набагато вищою. Залишається очікувати від Євросоюзу відновлення судноплавства цією найбільшою річкою Європи, що сприятиме розвитку взаємовигідної торгівлі з Туреччиною.

Безперечно, наблизить до цієї мети і поромна переправа між двома країнами. Про це свідчить, зокрема, досвід морських зв'язків між нашою країною і Грузією, товарооборот між якими зріс за короткий час у два з половиною рази. Не в останню чергу завдяки тому, що у Поті й Батумі були споруджені поромні мости, як забезпечують рух вантажів у залізничних вагонах на цьому відрізку Євро-Азіатського транспортного коридору. Морська ділянка якого, до речі, розпочинається в українському Іллічівську.

Турецькі бізнесмени уже й тепер використовують можливості українських поромів. Йдеться не тільки про згадувану вже «Каледонію», що належить судноплавній компанії «Укрферрі». На залізничній станції Едирне, неподалік від турецько-болгарського кордону, турки завантажують товари у вагони країн СНД й потім доставляють їх через поромні переправи у болгарській Варні й українському Іллічівську, в усі куточки України, Росії, Закавказзя, Середньої Азії. Але якщо поромний міст буде створено просто на турецькому березі, то це одразу значно здешевить такі перевезення й відкриє нові можливості в Євро-Азіатському транспортному коридорі.

— У найближчі роки товарооборот між країнами Середньої Азії, Закавказзя і Європи має сягнути 25—27 мільярдів доларів, — ділиться керівник відомої стамбульської компанії «Шенер Арда» пан Шенер Арда. — З боку азіатських країн очікується різке збільшення потоку нафтопродуктів, бавовни, продовольства, інших товарів. У зворотному напрямку вже розпочато поставки цим транспортним коридором різної техніки, будматеріалів, товарів широкого вжитку. Поромний міст на турецькому березі не тільки сприятиме розширенню транзитних можливостей нашої країни, а й відкриє прямий шлях для бізнесменів на ринки України, Росії, Закавказзя, Середньої Азії. Такі можливості відкриються і для наших колег-бізнесменів з багатьох країн.

Судноплавна компанія «Укрферрі», якою керує згадуваний вище Олександр Курлянд, вже давненько виношує плани спорудження разом з турецькими підприємцями й бізнесменами поромного мосту на березі сусідньої країни, веде з цього приводу інтенсивні переговори. Цей проект збігається й з планами Організації чорноморського економічного співробітництва щодо створення кільцевої поромної переправи уздовж берегів Чорного моря. Є розуміння й підтримка урядів ряду причорноморських країн, в тім числі України й Туреччини. Українські морські перевізники й турецькі підприємці та бізнесмени сподіваються, що найближчим часом будуть зроблені конкретні кроки щодо втілення такого проекту в життя. Це, між іншим, неабияк посприяє не тільки розширенню співробітництва між причорноморськими країнами, а й відродженню, інтенсифікації українського судноплавства на Чорному морі, що для нашої країни особливо важливо.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

У протигазі й не те напишеш

Продовження теми

Ось уже півтора року «Голос України» періодично знайомить читачів з подіями, що відбуваються після жовтневих, 1999 року, гранатних вибухів у Кривому Розі. У Дніпропетровському облсуді триває слухання з кримінальної справи Сергія Іванченка і чотирьох його «подільників». То що з'ясував суд за півроку інтенсивної роботи? Про це читайте нижче.

СІЗО — вихователь непокірних?

А поки що про курйозне і драматичне в житті підсудних та їхніх родичів.

Автор уже порушував тему утримування Сергія Іванченка і товаришів у Дніпропетровському СІЗО №3. Його начальник Сергій Рожко запевняв мене: до тих, хто перебуває в ізоляторі, жодних незаконних дій не застосовують.

Однак... Одного разу, повернувшись із суду, він не знайшов на нарах своїх речей. Оперативний працівник ізолятора на запитання Сергія, де сумки з одягом і продуктами, начебто відповів: виконуватимеш усі вказівки, тоді, можливо, будемо делікатніше ставитися.

За твердженням його дружини Інни, на підсудних чинять тиск. То сигарети мнуть і видають у вигляді тютюну, то підмочені продукти. А «стукачі» в камері не переводяться. На скарги працівники СІЗО практично не реагують.

Але не це стало причиною триденної голодовки головного обвинувачуваного. Своєю акцією Сергій підтримав тих, хто проти Кучми. А ще висловив протест головуючій у суді, яка на численні вимоги підсудних замінити склад суду відповідає відмовою.

> ***І сміх, і гріх***
> ***Сергій Іванченко:*** *— А що то роблять народні засідателі? Одна щось пише, у другої якісь блокнотики... Вони що, домашнє завдання виконують?*
> ***Суддя:*** *— Ще ми перед вами звітуватимемо. Узагалі совість втратив.*

Загалом, судячи з поведінки окремих учасників процесу, долю братів Іванченків та інших підсудних вирішено наперед. Попри те, що версія слідства поки що не здобула свого підтвердження практично в жодному епізоді, схоже, дехто повірив у беззаперечну винуватість підсудних. Але останнє слово за судом, тому не будемо поспішати з висновками.

Хоча Інна Іванченко на собі вже зазнала упередженості і несправедливості деяких учасників судового розгляду. Послухаємо Інну Іванівну:

— За одним із епізодів (організація та псування індивідуального майна) суд викликав на допит потерпілу Ключеву. А ще в січні, даючи свідчення, я прохопилася, що до псування майна Ключевої ні я, ні підсудні не причетні. І ось потерпіла перед початком засідання раптом накинулася на мене з образами та брутальною лайкою. Не стримувалася і під час допиту.

Цей інцидент у присутності суддів, прокурора та двох десятків міліціонерів вартий того, щоб з диктофонного запису процитувати «перли» жінки.

«Ти дивися <...> яка, вона ще на двох ногах ходить <...>»

«Організатором... цих справ є вона». «Якби я на 100 відсотків була певна, що це вони вчинили, я їх знищила б. Це я кажу конкретно: у мене є люди... гроші».

«У нього... своя бригада є, у мене своя бригада...» «Мої люди з нею розберуться...» «А з Інною я поговорю потім...»

Після цього «наїзду» дружину Іванченка, за її словами, тероризував міліціонер.

> ***І сміх, і гріх***
> *На запитання, для чого Самойлову було брати автограф у Наталі Вітренко, той не замислюючись відповів: «А якби вона стала президентом...»*
> *На запитання, чи цікавився Самойлов політичною діяльністю народного депутата ім'ярек, була відповідь: «Та 300 років вона мені потрібна».*

«З невідомих мені причин один із представників охорони сержант міліції грубо і жорстоко поводиться зі мною, — пише Інна в скарзі на ім'я головуючої Валентини Кузьменко. — Звертаючись до мене, він віддає команди, які використовують у поводженні з ув'язненими і тваринами: «Сидіти!», «Вперед!», «Вийшла першою!» «До мене!», «Речі!».

І це все, повторюю, відбувається в залі суду у присутності учасників процесу та журналістів. А що прокурор Г. Чорнобук і головуюча В. Кузьменко? Та нічого! Скарга прокуророві області В. Шубі, в якій Іванченко просила дати оцінку діям Г. Чорнобук та порушити кримінальну справу проти Ключевої за образу та погрози, залишилася без відповіді. Як, до слова, і скарга судді на сержанта-«дресирувальника». Зате суд відреагував негайно на «антигромадську», «аморальну» поведінку самої Іванченко: «за спробу встановлення фізичного контакту» жінку приструнили і попередили просто в залі суду. А що вчинила Інна? Поцілувала чоловіка під час зустрічі...

> ***І сміх , і гріх***
> ***Суддя:*** *— Афанасьєв, а де вам поламали ребра?*
> *— У в'язниці.*
> *— У якій?*
> *— Криворізькій.*
> *— Чудово.*
> *****
> ***Суддя:*** *— Я так зрозумів, що всі адвокати підтримували дане клопотання.*
> ***Адвокат:*** *— Я утрималася.*
> ***Суддя:*** *— Гаразд, це вам зарахується.*

Почувши: «За віщо?», — били сильніше

Остання новина: Іванченко відмовився від послуг адвоката, яка захищала його в суді. Зрештою адвокат йому і не потрібен. Сергій Володимирович ні в чому себе винним не визнає і досить уміло й переконливо розбиває доводи звинувачення. А доказів проти нього аж три: свідчення брата Володимира, свідчення Андрія Самойлова і запали, знайдені на подвір'ї, що збігаються за серією. І якщо врахувати, що Володимир і Андрій категорично відмовилися від показань, даних ними, за їх же твердженнями, під тортурами, і зізналися, що обмовили Сергія, то...

І якщо врахувати, що в будинку Сергія було проведено три обшуки, але в природі існує лише протокол останнього, а двох у матеріалах справи немає, то... Висновки, втім, за судом.

Я вже писав, що під час судового розгляду не раз підтверджувалася народна мудрість: «Що далі в ліс, то більше дров». Їх «заготовили» слідчі СБУ.

Поміркуємо на підставі фактів. Володимир Іванченко заявив у суді: «Коли вона **(Н. Вітренко. — Авт.)** йшла до машини... я підпалив запальничкою петарду і кинув у її бік... Пролунав вибух... Через кілька секунд пролунав ще один вибух...»

Чому слідство не розробило версію про петарду? А чим воно керувалося (чи ким?), складаючи обвинувальний висновок, згідно з яким Іванові Недвизі інкримінується «незаконне носіння та зберігання чотирьох гранатометів?». Чому не виділило цей епізод у окреме провадження — адже до теракту Іван справді не причетний. Однак причетний, судячи з написаної ним явки з повинною, до підпалу ринку і.. вбивства рубача м'яса та таксиста. До честі якогось начальника, ці страшні злочини не інкримінують Недвизі, який, як він заявив у суді, обмовив себе після нестерпних катувань і знущань.

Про те, як вибивали первинні зізнання криворізькі правоохоронці, докладно розповіли суддям і прокуророві й інші підсудні.

Володимир Іванченко:

— Мене привезли до РВВС **(Інгулецький МВМ. — Авт.)**, повели на другий поверх і почали бити. Коли я запитував: «За віщо?», вони били ще дужче. Двоє тримали, а двоє били у живіт і по голові... Я знепритомнів... Потім ті самі міліціонери (чи вже інші) почали мене катувати й бити, перетискуючи мені руки наручниками, поки вони не наллються, як боксерські рукавички, підвішували ззаду за руки, надівали мені на голову протигаз і перекривали клапан... натягували целофанові пакети... А зізнатися я мав у тому, що кинув гранату, яку мені дав брат Сергій. Мені сказали, що Самойлов уже в усьому зізнався, а брата немає серед живих. **(У цей час Сергій Іванченко безперешкодно їхав у Росію до батьків. — Авт.)** У проміжках між катуваннями я писав: «хочу доповнити...» І доповнював те, що їм було потрібно. Усіляких зізнань я написав майже 40. Вони били мене й катували з 22.00 2 жовтня до 12.00 3 жовтня... На першому допиті в київському СІЗО СБУ мені сказали, що тут зі мною ніхто не панькатиметься, і якщо я не даватиму правдивих показань, мене повезуть до Кривого Рогу... Я вирішив, що ... в суді розповім усе, як було... Я не маю жодного стосунку ні до теракту, ні до контрабанди зброї, ні до будь-яких інших злочинів.

Андрій Самойлов:

— Коли я був від Наталі Вітренко за 10—15 метрів, пролунав звук, схожий на постріл петарди... Мене оглушило. Зайшов за ріг... сів навпочіпки. До мене підійшли двоє у «цивільному» і відвели до ДНД. Вивернули кишені й украли 55 гривень... Володимир Іванченко був уже там... Через 15 хвилин нас повезли до Інгулецького РВВС... У сусідньому кабінеті били Володимира Іванченка... Я чув удари і стогони... Мене почали бити кийками. Головним був майор П. Мені натягнули кульок на голову, а наручниками замкнули руки за стільцем. Потім почали припалювати запальничкою шкіру між пальцями рук... Мені навіювали, що я діяв за завданням Сергія Іванченка... Я не раз непритомнів. Під час катувань з 11-ї вечора до третьої години ночі я нічого не підписував і не давав неправдивих зізнань проти себе та Сергія. Після цього міліціонери відірвали шнур від електрочайника. Один його кінець уткнули в розетку, другий — мені до тіла... Я опритомнів, лежачи на столі, від того, що мені роблять масаж серця... І продовжили...

Мене шантажували. Казали: коли я не зізнаюся в метанні гранати, мене кинуть у «хату» до «пєтухів»... Якщо я помру... мою смерть спишуть на серцеву недостатність. Після цього я почав писати все, що їм було потрібно...

Та на цьому страждання Андрія не скінчилися. Через два дні його знову допитував майор П. І знову був кульок і кулаки. Цього разу наслідком «добродушної» розмови стала написана явка з повинною. Та сама, у якій фігурували вбивства і підпал, начебто вчинені Самойловим.

«Тобі все одно... а нам злочини треба розкривати», —казали вартові порядку».

... Звернувшися по допомогу у медчастину ізолятора тимчасового утримання, Андрій почув від медсестри: «Не вигадуй. Це тебе чи сусід по камері побив, чи ти з нар упав». Слідів побиття не знімали.

Певне, годі про жахи. Не втримаюся від запитання керівництву МВС, хто навіяв криворізьким людцям у мундирах, які знущалися з Самойлова та Іванченка, що їхні дії залишаться безкарними.

Не дай, Боже, потрапити до їхніх лап. Ті, хто побував у них, бажають потенційним правопорушникам відразу проситися на лаву підсудних.

Без слідства...

Іван ІЛЛЯШ.

Київ — Дніпропетровськ — Київ.

На знімку: Інна Іванченко, мати Сергія Зоя Олексіївна та його донька Наталка.

Рифи у фарватері річковиків

Мешканці Херсона добре пам'ятають торішні дебати в пресі довкола питання про приєднання Херсонського річпорту до акціонерної судноплавної компанії «Укррічфлот». Схоже, комусь дуже заважав такий перебіг подій. Схоже, що цей «хтось» знову намагається підірвати довіру до АСК, запустивши у справу нові технології — розповсюджений у засобах масової інформації «відкритий» лист окремих іноземних торговців цінними паперами «Укррічфлоту».

Яка мета таких заяв? З цим запитанням ми звернулися до керівника філії АСК, директора Херсонського суднобудівного і судноремонтного заводу ім. Комінтерна Володимира Бондаря.

Акціонерна судноплавна компанія «Укррічфлот» здобула визнання: її акції котируються не лише на українських, а й на Віденській, Цюріхській біржах. Ціна акції зросла із 35 копійок до 10—12 гривень в Україні і до 4,4 долара за кордоном. Компанія зуміла справою завоювати довіру Європейського банку реконструкції та розвитку і під власні гарантії отримати кредит на будівництво нового флоту. На чотирьох нових суднах уже піднято український прапор. І ось, напередодні чергових зборів акціонерів, з'являється «відкритий лист групи власників акцій» із звинуваченнями, докорами і погрозами на адресу правління, президента компанії.

Зарубіжні акціонери зуміли створити об'єднання власників акцій, кількість яких до минулих зборів становила 26%. Це дало їм змогу блокувати рішення зборів, на яких вирішувалося дуже важливе питання розвитку компанії: приєднання Запорізького, Миколаївського та Херсонського портів. Що робило можливим удосконалювати систему транспортування вантажів. Майно портів збільшувало статутний фонд компанії, кількість акцій і, отже, зменшувало пакет іноземних власників на 24%, обмежуючи тим самим їхній вплив на ухвалення рішень. Тому іноземні інвестори, виходячи зі своїх власних інтересів, готувалися виступити проти очевидної економічної вигоди і, практично в режимі шантажу, наполягли на внесенні питання про анулювання частини акцій і зменшення статутного фонду компанії на суму приєднаного майна.

Прості українські акціонери з цим не погодилися. В судовому порядку рішення було скасовано як таке, що суперечить закону і зачіпає інтереси акціонерів.

Втративши можливість диктувати свою волю «Укррічфлотові», іноземні інвестори — власники акцій — розгорнули газетну кампанію публікацією «відкритого листа».

Президент, правління, спостережна рада готові до обговорення будь-яких питань, звернень акціонерів, до пошуку компромісів, які не утискали б права простих власників акцій. АСК «Укррічфлот» була однією з перших, чиї акції обмінювали на приватизаційні сертифікати населення. Компанія не обманула жодного з власників однієї сорокамільйонної частки національного надбання. Кожний акціонер чинив з акціями на власний розсуд: хтось продав, хтось отримує дивіденди. А мета іноземних власників — керувати. Як? Це нескладно спрогнозувати. Вони вклали гроші в «операцію» із захоплення управління, тож захочуть їх повернути. Повернути швидко і з найбільшим прибутком. Найпростіший шлях — розпродати компанію. Досвід «Чорноморського пароплавства», яке свято дотримувалося рекомендацій «доброзичливців» з-за кордону, досить показовий. Одна з найбільших у світі судноплавних компаній практично зникла.

Президент АСК «Укррічфлот» Микола Славов, правління, спостережна рада жадають іншого — розвитку, зміцнення української компанії.

Їхня мета і прагнення — йти в майбутнє з потужним українським флотом, з працівниками, які мають гідну зарплату, з акціонерами, задоволеними дивідендами, з акціями, що стають дорожчими. А правильну оцінку сторонам-суперницям дадуть акціонери на восьмих загальних зборах.

Алла БРУСИЛОВА.

Ток-ринг для телеведучих

Вільний мікрофон

Увімкніть телевізор — на екрані якщо не банкір, то «приватизатор». У ведучих одна тема: голодомор 33-го. Але коли ведучі такі правдолюби й чеснярі, чому ж вони не розповідають про голодомор і розруху сьогодення? Хіба від щастя їде за кордон молодь, продаючи за безцінь свої сили? Хіба не через безвихідь продають своє тіло і душу дівчата, а молоді матері умертвляють своїх дітей? Хіба не через нужденність та голод пішли із життя за ці мирні роки понад три мільйони громадян? Від образи й жалю за життя поки що живих бабусь і дідусів стискаються наші серця.

Ведучий «N-го кілометра», приїздіть і подивіться, що сталося з нашим таким красивим і багатим селом за роки незалежності?! Раніше у нас було три заводи, кар'єр з цінним піском для ливарного виробництва, три клуби, три дитячі садки, три школи, два колгоспи-мільйонери... А прекрасні доглянуті поля! Музшкола, автовокзал, лікарня... А головне — працелюбні й щасливі люди. А що тепер? Розгром гірше, ніж після війни. Не залишилося жодної вцілілої ферми. Клуби не діють, лікарню закривають, не працюють заводи, кар'єр. Розграбовано залізницю довжиною 20 км. Хаос, безладдя, страх за майбутнє дітей. Наше село — один великий базар, у центрі якого бар...

Шановний ведучий «Ток-рингу», хто судді у вашій передачі? Банкіри, підприємці, актори. Чому в журі немає шахтарів, учителів, робітників, які не отримують своєї зарплати, чесного трудівника, що не має ані грошей, ані землі?.. Ви боїтеся залишитися без роботи? Але багато хто нині готовий віддати роботу і навіть життя за майбутнє своїх дітей.

А як наполегливо ви, ведучі програми «Право вибору», стверджуєте, що у нас є право, у нас є вибір... У нас немає вибору і залишилося єдине право — на смерть. Ні роботи, ні їжі, ні лікування — ні-чо-го! А от у вас, журналістів, є вибір. Ми бажаємо вам говорити і показувати ПРАВДУ про життя свого народу. Не шкодуючи ні сил, ні розуму.

Із листа мешканців села Красна Поляна.

Великоновосілківський район Донецької області.

Мал. Віктора ПОПОВА.

У черзі на місці кроком руш

Резонанс

Щоб захистити свої права, ми — родини офіцерів та офіцерів запасу Дніпропетровського гарнізону —змушені звернутися до газети з листом.

З 1990 року військовослужбовці почали повертатися в Україну з близького зарубіжжя. Наші родини осіли в Дніпропетровську. Досі живемо в гуртожитку й чекаємо на отримання квартир. На наші листи різні інстанції одностайно відповідають: будуть гроші — буде житло. Нам стало відомо, що у МО України та Дніпропетровської облдержадміністрації є спільна робоча програма будівельних комплексів зі спорудження житла для військовослужбовців. Вона розрахована на 2000—2002 роки. Але ці плани не фінансуються.

І ще одне. Ми, як і вимагалося, перебуваємо на квартобліку нашого гарнізону. Тому міськвиконком не поспішає і навіть не вважає за потрібне допомогти нам із житлом. Протягом цих років багато хто з офіцерів був звільнений в запас. Тож можете уявити, в якому невтішному становищі ми опинилися.

Сім'ї військовослужбовців.

Дніпропетровськ.

***

Ситуацію із забезпеченням житлом військовослужбовців прокоментував начальник головного управління розквартирування військ і капітального будівництва Міністерства оборони генерал-полковник Дмитро РУДКОВСЬКИЙ:

— Справді, проблема житла для військовослужбовців та членів їх сімей не знаходить належного розв'язання. У перші роки становлення держави силами спеціально створених військбудпідрозділів було розгорнуто будівництво житла. Тільки протягом 1992 року було надано 16,3 тисячі квартир. Такий темп давав надію вийти із складної ситуації за сім років. Та фінансування невпинно скорочувалося. В 1999 році з держбюджету надійшли лише 25 млн. грн., що відповідає вартості 300 квартир. А на 2001 рік асигнування зменшено до 20,6 млн. грн. Із такими темпами процес забезпечення житлом може розтягнутися на 160 років.

Довелося шукати інші шляхи. Застосування залікових схем розрахунків, казначейських векселів, залучення коштів інвесторів дали можливість придбати близько трьох тисяч квартир.

Великі надії отримати гарантоване Конституцією житло військовослужбовці покладали на розроблену Міністерством оборони комплексну програму № 2166 від 29.11.99 р. Згідно з її головним положенням, держбюджет має виділяти асигнування на будівництво не менш як 2,4 тисячі квартир щороку, а з урахуванням інших джерел фінансування — на 7,5 тисячі. Але, на жаль, програма на сьогодні залишається на папері.

На підставі статті 22.3 закону «Про оподаткування прибутку підприємств» щорічно будується більш як 1000 квартир. Згідно з нею, кошти в обсязі 1,5 % від податку на прибуток підприємств мають залишатися в розпорядженні місцевих адміністрацій і спрямовуватися на будівництво житла для військовослужбовців, військових пенсіонерів, воїнів-«афганців», учасників бойових дій та сімей загиблих військовослужбовців. Так, обсяг асигнувань на 2001 рік має становити 127,3 млн. грн. (близько 1600 квартир).

На жаль, Міноборони змушене постійно боротися за збереження цієї норми закону. Більшість місцевих адміністрацій позбавляють родини військовослужбовців права на одержання житла, побудованого за рахунок цього податку. Невиконання цих нормативно-законодавчих вимог породжує цілком справедливе обурення військовослужбовців. І питання, порушене в листі військових Дніпропетровського гарнізону, цілком слушне.

Підготувала Юлія ПОТАПЕНКО.

Колаж Ганни ЦАБУТ.

Дим без вогню?..

За листом читачів

Вістря критики в листі до редакції дев'ятнадцяти батьків дітей, які навчаються в Острозькому ПТУ-28, спрямоване на ректора Національного університету «Острозька академія» Ігоря Пасічника. Його звинувачують у тому, що він хоче прибрати до рук корпуси училища, перетворивши його на коледж, підпорядкований академії. І забрав один поверх гуртожитку для своїх спудеїв...

— Мої пропозиції щодо реформування цього училища —це тільки пропозиції, — каже Ігор Пасічник. — Я пропонував узяти його під крило академії, утворити на базі училища колегіум для обдарованих дітей із соціально незахищених сімей. Про ліквідацію училища не йшлося. Інша річ — переглянути перелік спеціальностей з урахуванням попиту на них на ринку праці. Хіба варто марнувати державні кошти на підготовку кандидатів у безробітні? Можна було перепрофілювати ПТУ-28 на нові, конче потрібні спеціальності, готувати, скажімо, фермерів. Які знали б сільгосптехніку, бухгалтерію і могли без сторонньої допомоги грамотно вести фермерське господарство.

А щодо гуртожитку, то ми уклали договір оренди поверху, згідно з яким щомісяця перераховуємо училищу п'ять тисяч гривень. Зрештою, це вигідно й училищу. До того ж на п'ятому поверсі, де досі ніхто, крім голубів, не жив, академія зробила ремонт. Та й чутки про багатих спудеїв дещо перебільшені: в НУ «Острозька академія» найнижчий серед вузів Рівненщини відсоток «платників».

— Ми зацікавлені зберегти і модернізувати професійно-технічну освіту, — каже заступник голови Рівненської облдержадміністрації Петро Саух. — У планіі — «зав'язати» училища в комплекс, у центрі якого стоятимуть три вищі навчальні заклади: Рівненський державний техуніверситет, гуманітарний університет та НУ «Острозька академія». Це допомога старанним учням ПТУ вступити до університету поза конкурсом. Жодного рішення щодо ПТУ-28 ще не прийнято, хоча, на мою думку, від пропозиції Ігоря Пасічника воно тільки виграло б. Якщо колектив ПТУ-28 не погодиться, ніхто рук не викручуватиме. Та все одно реформування йому не минути.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Напишу вам і я

Уся справа в надбавках

У мене, пенсіонера з 45-річним стажем роботи, ветерана праці, є пропозиція. Вона дасть змогу розв'язати проблеми справедливого розподілу Пенсійного фонду. Кожний, хто заробив пенсію, має отримувати базову суму (прожитковий мінімум) плюс надбавки у відсотках від середнього заробітку: «за вислугу років», «за шкідливість», «за заслуги».

Віктор ІВАНЕНКО.

Київ.

Вагу депутата визначає прописка

З нового року став чинним закон «Про пенсії за особливі заслуги перед Україною». Цей закон поділив нас на заслужених і ніяких. А ще — збільшив прірву між містом і селом. Адже якщо ти депутат міської ради, то заслужений, а якщо сільської — то ніхто. У міського депутата виборча дільниця може складатися з кількох багатоквартирних будинків, а в сільського — з кілометрів бездоріжжя. І працює він не менше від міського: знає особисто майже кожного виборця свого округу. А їх не обдурити. Вважаю, що буде справедливо, якщо сільських депутатів також вважатимуть заслуженими.

Марія СВЯТУН, депутат сільради з 1963 по 1990 рік.

Мартинівка Канівського району Черкаської області.

Кредит довіри вичерпано

З вуст високих чиновників нерідко чуємо про підвищення зарплат, стипендій, пенсій. Установили прожитковий мінімум у сумі більш як 300 гривень. Для чого? Адже в житті ми все одно не відчуємо цього. На що витрачали міжнародні кредити? Покращання ми не відчули. Однак як і погіршення після того, як кредити заморозили. Безперечно, зроблено багато: реконструкції готелів та вулиць в столиці, встановлення пам'ятників. І багато іншого, без чого можна було обійтися.

П. БІЛИХ.

Красний Лиман Донецької області.

ВІД РЕДАКЦІЇ. ***Обійтися без міської естетики, без благоустрою і реконструкції? Сумнівне твердження. Просто в нашому читачі говорить образа, спересердя спрямована не зовсім за адресою. Насправді мудра цивілізована держава має однаково турбуватися і про прожитковий мінімум громадян, і про красу парків.***

Я — господиня, а не пані

Наш читацький клуб «Доля» вже місяць, як припинив свою активність. Адже місію свою виконав: познайомив самотніх, зробив можливою та прискорив очікувану зустріч з рідною душею. Можливо, всі проблеми він навряд чи розв'язав, але сподіваємося, що завдяки йому самотніх людей стало менше. Цей лист надійшов одним з останніх. Ми вирішили надрукувати його як виняток.

«Я — глуха жінка, пенсіонерка, 67 років. Хочу познайомитися з самотніми глухими людьми, адже разом легше доживати свій вік. Люблю землю, тварин. Хочу жити в селі, бо я господиня, а не пані. Згодна на переїзд. Пишіть на адресу: Кримська область, Первомайський район, село Нове.

Парасковія ПАВЛЮХ.»

Мал. Віктора ПОПОВА.

Закарпаття: час лиха, час дій

Вода «вимиває» всі сліди

З гелікоптера панорама підтоплених сіл Закарпаття ще жахливіша, ніж із землі. Здається, сучасна штурмова авіація пройшлася точковим бомбардуванням по межиріччю. Точність «бомбовлучень» стихії вражає. Водяний монстр, накидаючись на село, зазвичай нищив старі і найбідніші хати з саманної глини. До речі, майже всі будинки, зведені після повені 98-го року, вціліли. Залишилися «на плаву» і добротні оселі з цегли, з високим фундаментом. Проте радості немає і в їхніх господарів. Відступаючи, вода залишає «сюрпризи»: на стінах — грибок, підлога здувається, а меблі...

Але навіть якщо й цих напастей не нагнала висока хвиля, як радіти, коли в сусіда через паркан хата розчахнулася на подвір'ї, наче корова на льоду, і перетворилася на купу сміття? Прислів'я про згорілу сусідську хату, тут, у зоні екологічного лиха, сприймається. як наклеп на людські стосунки. Під час розселення потерпілих по оселях і квартирах ні в кого не виникає зайвих запитань: родич ти чи ні, українець, угорець чи циган. Лояльні до всіх віросповідань і «національних квартир», закарпатці ще більше зріднилися і об'єдналися в горі.

Не абстрагувалася від потерпілих людей і місцева влада. Ми зустрічали в «найгарячіших точках» голів облдержадміністрації Віктора Балогу і обласної ради Івана Іванча і бачили, що інформація деяких телеканалів про байдужість і халатність керівників Закарпаття відрізняється від реальності, від їхньої активної позиції і ефективної діяльності так, як різниться саманна хата від цегляного будинку. Оцінили закарпатці і працівників внутрішніх органів. «Наша міліція нас береже», — тут промовляють без традиційної іронії. Вона справді їх берегла, часто у прямому розумінні цього слова. Для прикладу — кілька фактів, про які нам розповіли у підтопленій зоні.

У Хустському районі дільничний інспектор Іван Дуда витягнув чотирнадцятилітнього хлопця буквально з того світу. Він упав у воду і був непритомний, навіть не дихав. Інспектор зробив йому штучне дихання і непрямий масаж серця: працював хвилин сім і вже думав, що хлопець не виживе. Але коли десь 30-й раз натиснув на грудну клітину — з легень вийшла вода, і утопленик розплющив очі. Деякі працівники органів внутрішніх справ жертвували власним майном, аби допомогти іншим. Начальник паспортно-візової служби Берегівського райвідділу майор Рабошапка і слідчий того самого підрозділу майор Марков евакуйовували людей із небезпечної зони, хоча і їхні власні будинки було підтоплено. Працівники міліції з Іршавського та Мукачівського районів для евакуації людей використовували персональні автомашини, які врешті-решт затонули. Промовисто засвідчив високий авторитет правоохоронців такий факт: у найпохмуріші і найгрізніші дні повені жителі села Сасового Виноградівського району попросили призначити на посаду голови виконкому сільради дільничного інспектора міліції старшого лейтенанта Михайла Данка. В селі впало 255 хат, вода досягала рівня 2,5 метра, хвиля нашкодила не лише живим, а й мертвим. Було затоплено кладовище.

Мукачівський замок з'єднує століття.

Ми зустрічалися і з самим в. о. сільського голови, і з мешканцями Сасового: після знайомства переконалися, що дільничний інспектор, який не спасував перед стихією, не спасує і перед відповідальністю за довірене йому село. А цю довіру люди обіцяли конкретизувати на виборах.

Таких прикладів, повторюємо, дуже багато. Вдячні закарпатці і військам цивільної оборони Міністерства надзвичайних ситуацій. Від них на Закарпатті працюють більш як тисячу чоловік, 153 одиниці техніки, понад 50 мотопомп і 50 човнів. Воїни МНС та інженерного батальйону «Тиса» працюють на розчищенні подвір'їв та інших «стратегічних» об'єктах. А тут їх задосить. Наприклад, по області укладено 700 тисяч штук мішків з піском для зміцнення дамб.

Отже, лихо з'єднало не лише мешканців затоплених сіл, а й усіх, хто в чорні дні повені, і в ці сонячні дні вже повноправної в Закарпатті газдині-весни ліквідовує її наслідки. «Не ділили воду в Тисі» під час останньої зустрічі і прем'єр-міністри України та Угорщини. Між іншим, за місяць, що минув після повені, Віктор Ющенко уже вдруге відвідав багатостраждальний край. На початку цього тижня він зустрівся з угорським колегою Віктором Орбаном для обговорення єдиної концепції убезпечення від стихії басейну річки Тиса. Без спільного пошуку шляхів розв'язання проблеми і Закарпаття, і Угорщина приречені на сумні події. І не тільки ці дві держави. Найбільша притока Дунаю — Тиса — протікає територіями чотирьох країн. Біль людей по всі боки кордонів однаковий. Справа прем'єрів, як визнали обидва Віктори, спокійно, цілеспрямовано працювати над тактикою і стратегією підкорення стихії.

...З гелікоптера добре видно, як над замуленими полями Виноградівського району літають чайки. А на обійстях газди «відроджують» зруйновані парники і теплиці: виноградівські ранні овочі — джерело бізнесу тутешніх мешканців. Парникові плівки біліють проти сонця, наче сніг. А навколо буяє весна. Тепла, квітуча, сонячна, посправжньому закарпатська. Холодний подих снігів із вершин відчувається лише у гірських районах —Рахівському і Міжгірському — куди закинув нас вертолітний екіпаж, приписаний до МНС. Тут вода вступила у двобій з людьми підступнішим чином — через зсуви. Гірські лавини разом із деревами осипаються, наче легкий пісок. Його «невагомість» уже відчули господарі не одного будинку. Чому стихія так розгулялася, що спонукало її до агресивності? —у цих питаннях ми і намагалися розібратися на ініційованому «ГУ» «круглому столі» з участю багатьох фахівців.

Що конкретно сталося

За п'ять днів березня випало від 2-х до 3-х місячних норм дощів. Практично кожні дванадцять годин випадало від 30 до 88 мм, що значно перевищує критерії стихійного лиха. Ця кількість близька до періоду паводка листопада 1998 року, а в Рахові, Тячеві, Хусті, Берегові, Міжгір'ї — перевищила цей рівень удвічі і втричі.

Перед дощами висота снігового покриву становила 18—44 см (у горах). Різке підвищення температури від мінусової до 9—14 градусів тепла в поєднанні із сильними дощами зумовило швидке танення снігу і у горах, і на рівнині. Вода пішла на мерзлий грунт.

Допоміжними чинниками сильних опадів стали фізико-географічні особливості Закарпаття, гальмівна дія Карпат і утворення хвиль на фронтальних розділах у атмосфері, що затримувало переміщення фронтів над горами. Фактично утворився мішок, який зібрав вологу, що йшла з обширних рівнин південного сходу.

Усе це в комплексі сформувало інтенсивний місцевий і схиловий стік та призвело до катастрофічного тало-дощового паводка — другого за останні три роки.

Рівень річки Тиси вже у верхів'ях різко зріс і на 75 см перевищив історичний. У пониззях він піднявся на 8 метрів і досягнув в районі Чопа 13,44 метра (у листопаді 1998 року — 13,28 м).

З інформаційно-аналітичної довідки Держкомводгоспу

У різний час з 1863 року в Закарпатті збудовано понад 640 км земляних дамб, 9 водосховищ комплексного призначення. У зв'язку з їх невеликою сумарною ємністю та відсутністю в об'ємах протипаводкової складової практичного впливу на рівень паводків вони не мають.

Комплекси захисних гідротехнічних споруд Угорщини, Словаччини, Румунії і Югославії не утворюють єдину з українською систему протипаводкового захисту.

Основні причини формування частих і високих паводків у цьому регіоні України — гідрометеорологічна та синоптична ситуації, а також особливості будови русел гірських рік і надзвичайно розвинена господарська діяльність у їх басейнах. Насамперед — непогоджена забудова заплавних прибережних територій, які, зазвичай, потерпають від розливів річкових вод під час проходження високих паводків.

Саме природні чинники призвели до небезпечних паводків 1700, 1730, 1805, 1864, 1887, 1900, 1911, 1926, 1933 та 1941 років. У першій половині XX століття антропогенний вплив був незначний, а протягом останніх 50 років антропогенні чинники дедалі більше спричиняють виникнення паводкових катастроф. На 90-ті роки XX століття припадає період підвищеної волості, який прийшов на зміну періоду низької (1982—90 рр.)

Тож з **великим ступенем ймовірності слід чекати, що період високої водності триватиме до 2005—2008 років. Не виключено повторення і у наступні роки високих паводків у Карпатському регіоні.**

Для Закарпаття характерна порівняно значна кількість дощових паводків у листопаді та грудні. На ці два місяці припадає в середньому 20—30 відсотків усіх паводків, які відбуваються протягом року.

У районі угорського міста Торпа стався розрив дамби, який сягав до 200 метрів, а висота паводкової хвилі —до 3-х метрів. Обсяг води, який вилився через проран — 120 млн. кубометрів, з них у Берегівський район — понад 90 млн. кубометрів.

За експертизою фахівців Гідрометслужби, на території Закарпатської області **сформувалося і пройшло 1 млрд. 800 мільйонів кубометрів тало-дощової паводкової хвилі, що на 40 відсотків більше за дощовий паводок у листопаді 1998 року (1 млрд. 100 млн. кубометрів).**

«Амфібії» не сільських вулицях у Берегівському районі.

Питання по суті

На яку допомогу чекає Закарпаття від уряду

***Перше* — чітко визначити завдані збитки галузям і населенню та встановити потреби і шляхи їх фінансування і в областях, і за термінами. Бо:**

— програму протипаводкових заходів на 1999—2000 роки профінансовано лише на 50 відсотків;

— програму відбудови лісових доріг профінансовано лише на 30 відсотків;

— не передбачено фінансування програми відселення громадян із зсувонебезпечних зон, а березневий паводок активізував зсуви і селі, в зоні яких вже опинилося 1938 житлових будинків, з яких 549 пошкоджено;

— програму протизсувних заходів передбачалося профінансувати в обсязі 9 млн. грн. за рахунок належної субвенції, але ці кошти тепер спрямовані на ліквідацію наслідків березневої повені.

Із передбачених на фінансування програми ліквідації паводку 1998 року 258,1 млн. грн. виділено лише 184,4 млн. грн., або 75,2 відсотка.

***Друге* — для проведення величезного обсягу робіт з водорегуляції річок, особливо малих, розчистки каналів, русел доручити Держкомводгоспу сконцентрувати техніку для термінового їх виконання.**

***Третє* — слід розробити і затвердити нові підходи і порядок у лісовпорядкуванні. Не один лише держлісгосп має користуватися правом визначення обсягів і ділянок рубки лісів. Незрозумілий підхід 30-відсоткового фінансування ведення лісового господарства при тому, що в умовах високогір'я коштів на це треба значно більше. Це змушує держлісгоспи проводити рубки головного користування і займатися господарською діяльністю.**

***Четверте* — потрібно конкретно і чітко вирішити питання комплексного захисту Карпатського регіону від стихії. Така програма була розроблена ще у 1974 році. Йдеться про створення комплексу регулюючих гідрологічних споруд (водосховищ). Затрати на реалізацію програми протягом 5 років становили б 700 — 800 млн. грн. Для порівняння: на відновлення втрат від паводків щорічно витрачається від 200 до 500 млн. грн. До її реалізації треба залучити сусідні держави — Угорщину, Румунію, Словаччину, які таки несуть великі збитки від паводків з гір.**

Редакція «ГУ» висловлює сердечну подяку за сприяння у підготовці цих матеріалів і наданий гелікоптер для журналістської бригади міністру з надзвичайних ситуацій Василю ДУРДИНЦЮ, головам ОДА Віктору БАЛОЗІ та облради Івану ІВАНЧО і вертолітному екіпажу: командиру Олегу ІВАНОВУ, другому пілотові Володимиру САМОНЕНКУ, борттехнікові Віктору ГАЛИЧУ і старшому інструктору-рятувальнику Юрію БОКАЧУ.

Стихія не прощає недоробок і промахів

У залі засідань обласної ради за ініціативою «Голосу України» відбулося засідання «круглого столу» з питань паводкової ситуації. До участі у засіданні було запрошено начальників управлінь облдержадміністрації, керівників обласних установ і організацій, окремих депутатів обласної ради. Засідання тривало дві з половиною години. Тезисно наводимо основні думки з виступів деяких фахівців і керівників.

Олександр ГОНЧАРКО, начальник управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення:

— Кількість опадів, яка випала 4—6 березня, на 115 —170 відсотків була більшою, ніж у 1998 році. Лише за одну добу випала двомісячна норма. За рівнем води цьогорічний паводок на один метр був вищий за попередній, а за площею затоплення — на 229 кв. км (410 кв. км проти 181). Дамби, що були відновлені після листопада 1998 року, свої функції виконали і хоча ситуація виявилася набагато складнішою, людських жертв було удвічі менше: у листопаді 98-го загинуло 18 осіб, нині — 9.

Маємо складні проблеми із зсувами. Карпати — гори молоді. Середній шар грунту — 50 сантиметрів, а його «фундамент» — сланцеві породи. Після зволоження вони виступають у ролі «масла» чи пластиліну, що тече. Зсуви є там, де є ліс, і там, де його немає. По такому «маслу» на ділянці Хуст—Міжгір'я з'їхало 10 тис. кубів землі разом з лісом.

Орест ІВАНИЦЬКИЙ, начальник облводгоспу

— За розрахунками фахівців, паводок, подібний до листопадового 1998 року, повторюється раз у 150 років, а тут — через 2,5 року. Це підтверджує теорію деяких вчених про більш водне століття. Це треба враховувати як тенденцію, як реальність за всіх розрахунків. Наявна в області система захисту населених пунктів на такі рівні паводків не розрахована.

Визначено 46 об'єктів, на яких слід здійснити першочергові роботи. Щодо окремих дамб, споруджених ще на початку минулого століття, то їх узагалі треба будувати на новому місці. Ще у 1974 році три союзні інститути розробили схему комплексного захисту території Закарпаття. Але передбачувану систему акумулюючих водосховищ у горах через її дороговизну не спорудили. Нова схема захисту, яка багато в чому базується саме на тій, розробленій 1974-го, також недешева, але іншого виходу, ніж перехопити воду в горах, немає. Необхідно здійснити також часткове виселення з деяких населених пунктів, бо не тільки вода пішла до людей, а й люди пішли до води. І почалося це не сьогодні, а 50—60 років тому. Багато хто відвойовував у заплавах шматки землі, будувався. Так з'являлися цілі села. Підраховано: аби захистити село Руська Мокра, що у Тячівському районі, треба щонайменше 5 млн. гривень на будівництво відповідних інженерних споруд. Але якщо підуть зсуви і селеві потоки, то система захисту може не спрацювати.

Наслідки катастрофічного паводка

У зоні стихійного лиха опинилося 12 районів і місто Хуст. Підтоплено 255 населених пунктів (на 65 більше, ніж два з половиною роки тому), 33,5 тисячі будинків, з яких 1669 зруйновано. Тимчасово відселено майже 10,6 тисячі осіб. Знеструмлено 107 населених пунктів, відключено 78 АТС. Руйнівного впливу паводка і селевих потоків зазнали дорожнє господарство, залізниця, енергетична та сільськогосподарська галузі.

На жаль, не вдалося уникнути людських жертв. Загинуло 9 осіб.

Наслідки катастрофічного паводка надзвичайно тяжкі, але, незважаючи на перевищення історичних максимумів підйому води, порівняно з 1998 роком, вони відчутно менші. Комплексні масштабні заходи, які впродовж двох років здійснювалися на Закарпатті, відіграли свою позитивну роль і пом'якшили удар стихії. За цей період із 2984 зруйнованих введено в експлуатацію 2349 житлових будинків та придбано 380 квартир, 311 будинків споруджують за індивідуальними проектами забудовників. Проведено регулювання 37,34 км русел річок, відновлено та побудовано 27,26 км дамб, відбудовано 14,21 км берегоукріплень, що дало змогу саме 3 — 5 березня захистити 25 населених пунктів.

Виконано програму ліквідації повеневих руйнувань на автотрасах області: побудовано та відремонтовано 110,8 км автомобільних доріг, 28 мостів загальною довжиною 1384 метри.

Жодна новобудова не зруйнована. Гідротехнічні споруди, мости і дороги витримали випробування стихією і, як результат, загальні збитки від паводка у чотири рази менші, порівняно з 1998 роком.

Іван РОСОХА, начальник управління екології і природних ресурсів:

— Є дані, що паводок 1947 року був не менш грізний. Але в ті роки стоки рік не були так сильно зарегульовані дамбами і вода могла розливатися у заплавах. Інша річ, що береги річок не були так сильно забудовані. Свого часу ліс виконував більш водорегулюючі функції, ніж тепер. Це пов'язано з господарською діяльністю, зокрема рубками у повоєнні роки. У 50—60-ті розрахункова лісосіка «перерубувалася» вдвоє, втроє. Карпати — гори молоді, тож зсувні процеси це — об'єктивна реальність. За такого перезволоження і наявної господарської діяльності вони будуть. Водночас будувати великі водосховища на 10—30 мільйонів кубометрів небезпечно, бо зсуви грунту можуть статися в районі водосховищ.

Працюють воїни МНС.

Повені — проблема міжнародна. Розв'язати її можна спільними зусиллями з Угорщиною, Румунією і Словаччиною.

Володимир КІЧУРА, головний лісничий обласного управління лісового господарства:

— У засобах масової інформації поширюється думка, що до березневої катастрофічної повені призвело господарювання в лісі. Безперечно, ліси відіграють надзвичайно важливу роль у регулюванні поверхневих стоків і перетворенні їх на внутрішні. Але, як кожна природна система, ліси також мають свою межу. Ось конкретні розрахунки. Ліси на території області займають площу 694 тис. га. Вони можуть зарегулювати, або перетворити поверхневі стоки на внутрішні обсягом 130 —170 мільйонів кубометрів води. Випало дощу й розтануло снігу загалом 2 млрд. кубометрів. І це впродовж 2—3 діб. Тож ліси просто не могли виконати свою гідрологічну функцію. Для цього площу лісів потрібно збільшити у 18 разів...

Гідрологічна роль лісів залежить від лісистості території. За цим показником область посідає перше місце в Україні. У 1946 році лісистість у нас становила 43 відсотки, а нині — близько 51. У 1956-му розрахункова лісосіка становила 1,6 мільйона кубометрів, а фактично вирубувалося 3,5 мільйона. На 2001 рік розрахункова лісосіка — 530 тисяч кубометрів. Із прийняттям закону про мораторій на суцільні рубки в ялицево-букових лісах розрахункова лісосіка за рік зменшилася на 250 тисяч кубометрів.

Іван ІВАНЧО, голова обласної ради:

— Нині йдеться не про кількість заготовленої деревини, а про те, як це робиться. На зміну старим методам, коли деревину спускали спеціальними дерев'яними жолобами-ризами, чи її тягли кіньми, не пошкоджуючи підросту і грунту, прийшли сучасні — гусенична техніка. Ще донедавна ліс спускали повітряно-трелювальними установками і працювало їх 256. Нині таких установок залишилося 5—6. Навіть у високогір'ї домінує гусеничний трактор, який знищує гумус. Вклало свою частку у ситуацію масове прокладання ліній високовольтних електропередач, нафтопроводів. Там, де вони прокладені, за технологією навіть кущі не мають рости.

Усе це разом, а також вирубування лісів у водоохоронних зонах, уздовж берегів річок і потічків призвело до того, що за вирубками у гори потяглися й люди — будуючись і використовуючи землю під городи, сінокоси. А на місці вирубок мали б рости молоді дерева. Люди змушені йти у гори, розорюючи схили, бо внизу паводок змив родючі грунти. В окремі роки в нас випадає 10—15 мільярдів кубометрів води зі снігом, тож екосистема не може впоратися із цією надмірною вологою.

Повторюю: для високогір'я застосування гусеничних тракторів — варварська технологія. Тому із 2004 року законом про мораторій на суцільні рубки у ялицево-букових лісах буде заборонено застосування такої техніки. Я вважаю, що це треба зробити швидше, не чекаючи 2004 року. Але перехід з гусеничних трелювальних машин на техніку на шинах також не врятує ситуацію. Ефект буде аналогічний.

Наші предки були мудріші за нас. Приміром, до Турбатського лісопункту в горах було прокладено вузькоколійку, а тепер там деревину вниз везуть лісовози. Нині вузькоколійку демонтують, а шпали і рейки видають у рахунок зарплати. Так акціонерне товариство вирішило розпорядитися своєю власністю.

Такі правила гри, які складають у Києві. Взяти, приміром, вивезення за межі області лісу-кругляку. Облдержадміністрація два роки тому прийняла рішення про глибше перероблення деревини на Закарпатті, бо це і робочі місця, і зарплата, і податки тощо. Так нас затягали по судах і антимонопольних комітетах. Мовляв, деревина це товар, а товар може бути реалізований у будь-якому вигляді. Маємо довкола цього дуже серйозні проблеми.

Ще одне. Подивіться: цієї весни «плавають» Іспанія, Німеччина, Англія, Франція. І там ліс винний? До речі, у басейні річки Тиса тільки сорок відсотків схилів, що тягнуться територією Закарпатської області. П'ятдесят відсотків — це схили гір Румунії. І там гори крутіші, ніж у нас. Тому проблему треба розв'язувати спільно з Румунією, Угорщиною і Словаччиною. Необхідно розробити міждержавну схему попередження паводків і спорудження водозахисних об'єктів. Нам слід відмовитися від старої технології берегоукріплення. Ми набудували своєрідних труб, увігнавши русла річок у дамби. Треба облаштовувати заплави й використовувати їх під луги, а не для житлового будівництва. Раніше такі заплави були. Треба розчищати русла від наносів, бо 50 років тому русло було нижче на два метри і могло пропускати більше води. А ми замість розчищення піднімаємо на два метри дамби. Багато річок через замулення тече кількома каналами, а між ними рукава з'явилися острови і острівці, вкриті лозою й чагарями.

Звісно, на все це потрібні кошти. Два роки тому про це вже йшлося. Але пропозиції було відкинуто як такі, що не можуть бути профінансовані. Березнева повінь довела: далі відкладати не можна. Вода — стихія, яка не прощає недоробок і промахів.

Усього під час «круглого столу» виступило дванадцять учасників засідання.

Збитки в агропромисловому комплексі краю

Загинуло 6041 га озимих, 1114,7 га пасовищ і сіножатей, 1022 га багаторічних трав. Усього в рослинництві завдано збитків на суму 7141,2 тис. грн. У тваринництві — на 334,6 тис. грн. Знищено споруд, будівель, іншого майна на 2786,1 тис. грн.

Загалом втрати в агропромисловому комплексі області становлять 10887,4 тис. грн.

Важка дорога від власної домівки.

Фотофакт

А життя триває. Знімок зроблено на березі річки у Міжгір'ї

Сторінку підготували: Леонід БРОВЧЕНКО, Іван ГУДЗОВАТИЙ, Людмила КОХАНЕЦЬ. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Русифікація українізмів чи українізація русизмів?..

Спочатку була русифікація… Щира любов до рідного слова, навіть від не менш щирого комуніста, викликала тривогу в чиновника, і той про всяк випадок таємно вносив нашого необачного романтика до реєстру неблагонадійних. А благонадійних годі було підганяти, так старанно й самовіддано розробляли вони благодатну тему взаємозбагачення культур братніх народів, збагачення, авжеж, одностороннього…

Теперечки все не так! Нині, коли немає отого гноблення і примусу, розквітло, нарешті, взаємозбагачення справжнє, достеменне, яке я окреслив би як два широченні паралельні проспекти. Назви тих проспектів новітні й поки що маловідомі широкому загалові: «Русифікація українізмів» та «Українізація русизмів»...

Русифікація українізмів. Шлях цей поки що майже порожній, але якась магічна сила вже тягне сюди і знаменитих, і доволі пересічних росіян. Абсолютний доказ — загальновідомий факт: після першої склянки оковитої пересічний москаль заводить сумно-ліричне «Шумел камыш, деревья гнулись...», а вже після другої тільки «Ти ж мене підманула, ти ж мене підвела». Адекватна й поведінка культурної еліти, яка де-не-де ненароком та й продемонструє свою підсвідому українофілію. Згадайте російську зірку Ігоря Скляра, того, котрий із джазу, і як він у пісні «на недельку до второго» застерігає: «если, часом, затону». Оте «часом» — немов вихід геотермальних вод у засніженій гірській ущелині — несподівано зігріває українську душу і нагадує про велику суспільно-філософську вагу русифікованих українізмів, котрі часто-густо передають саму сутність спорідненості братніх народів. Отак «часом», ненароком, грянула колись із осіннього мороку для обох народів Велика Жовтнева, а потім серед яблуневого цвіту — Чорнобиль.

Але найяскравішим прикладом торжества процесу русифікації українізмів є кульмінаційна фраза з новітнього шлягера самої російської примадонни, озвучена улюбленим народним персонажем — мадам Брошкіною: «Ну шо он в ней нашел?» Оте «шо» інтонаційно вимовлено так щиро по-українськи, що в автора небезпідставно з'явилися підозри про наявність у Алли Борисівни прихованого українського коріння.

Українізація русизмів. На відміну від першого, на проспекті другому ніде яблуку впасти — такий шалений і бурхливий потік... Кого тут тільки не побачиш: від боржника на скаліченому велосипеді до уславленого олігарха на двоповерховому джипі. Та й помпезні кортежі вулиці нашої не обминають.

Коли хочете, процес українізації русизмів — то справжній народний рух, що має свої традиції і глибоке історичне та культурне коріння. І якщо вдячні кияни на розі Хрещатику та Прорізної милуються на прекрасну скульптуру праотцеві сучасних ринкових мушкетерів Паніковському, то місце для п'єдесталу пам'ятнику патріархові народного руху за українізацію русизмів Свириду Голохвастому мешканці столиці навряд чи виберуть далі як за сотню кроків від готелю з на дивину доречною назвою — «Москва».

Теперечки про народність руху та його історичну глибочінь. Чверть віку тому, пополудні, кухар мобільного військового підрозділу рядовий Грицюк (де сумлінно виконував свій патріотичний обов'язок автор) якось доповів командирові:

— Товаришу капітане, борщ готовий, наллять?

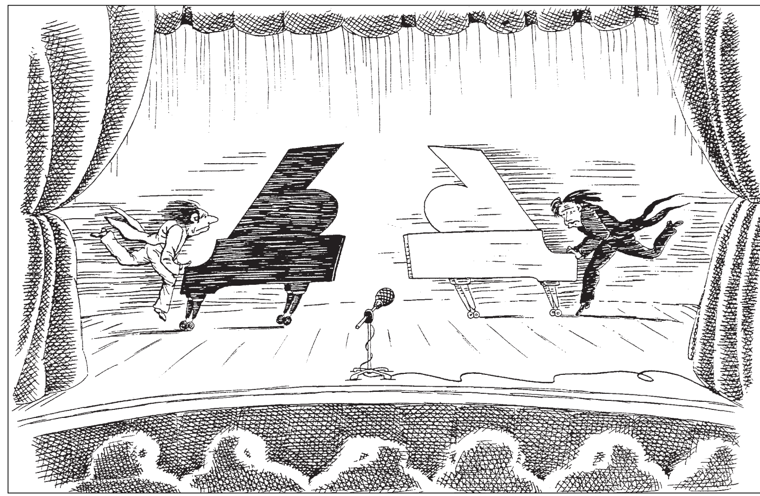
Хіба знав він, що командирові поталанило закінчувати знамениту Павлиську середню школу, директором якої свого часу був сам Василь Сухомлинський, і тому Валентин Васильович не міг подарувати підлеглому найменшого відхилення від чистоти літературної мови.

— Грицюк, — напутливо заперечив він, — не налляти, а наливати!..

Вовочка дрібно закліпав віями і скромненько так, обережненько заперечив:

— Товаришу капітане, в нас, у Здолбунові, всі розмовляють українською і кажуть налляти, а у вас, у Києві, ніхто рідною мовою не говорить. То як мусить бути правильно — налити чи налляти?!...

Тоді за вибухом реготу я не розгледів глибинної сутності окресленого хлопцем фундаментального принципу. Лише згодом зрозумів, що народ сам та устами своїх представників у бізнесовому шарі та у владних структурах щосекунди, щоднини реалізовує саме принцип Грицюка. І якщо високоповажний чільний чиновник під телеоб'єктивами експромтом, українізуючи на ходу русизми, каже: «Дайте мені точні

дані, і я зроблю справу лучче та бистріше», то так воно, мабуть, і лучче, аби тільки бистріше. Принаймні краще, ніж, ламаючи язика, читати в автобусі оте відшліфоване й відредаговане: «Незакомпостирований талон права на проїзд не дає!» Голови в них, грамотіїв, незакомпостирувані... А якщо вже так говорить еліта, то, за принципом Грицюка, мусить і весь народ наш іти назустріч підсвідомому бажанню повсякчас і невтомно українізовувати та українізовувати оті русизми. А отже, тихо й мудро відімре надумана проблема двомовності. І що, зрештою, поганого, коли хтось скаже у новорічну ніч: «Здрастуй, дєдушка Моріз», або після сауни, випірнувши з ополонки, — «Любіть фізкультуру і спірт». Народ зрозуміє і відповість, як кажуть, адекватно. До того ж, скориставшися досвідом французів, котрі нещадно штрафують хазяїв масмедіа за найменші відхилення від літературної французької, ми, українці, лише завдяки парламентаріям та урядовцям швидко здолаємо бюджетні проблеми і сито нагодуємо увесь наш страждений нарід. У кого тоді язик повернеться сказати, що в нас бракує свободи слова?! Та ви тільки прислухайтесь уважно — скрізь сама свобода, і ще й абсолютна: говорити не лише, що хочеш, але і як хочеш!..

Жалько, звичайно, що обвалилася в руїни наша індустрія, до сліз образливо, що не дали ми ради нашим глобальним покладам чорнозему. Трагічно, що вимираємо. Але в одному впевнений твердо: в українізації русизмів ми вже не схибимо — такий наш шанс!

Юрій БОЛЬШАК.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Тези і антитези

- Бджоли не пропадуть, доки живий хоч один Трутень.
- Хто рано встає, той сидить у громадському транспорті.
- Не муч інших своїми успіхами.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

Тьотя Роза рекомендує

Зроблю базар...

— Що коштує ваша зелень?

— Тридцять копійок. Ви лишень погляньте, яка! Кращої не буває!

— А два по двадцять п'ять? Вона наче вже в'яне...

— Вона в'яла?! Та годину тому по ній ще гуси бігали! Ви погляньте, які пучки! Найбільші на всьому Привозі!

— Це що, мадам, я з вашими гусьми з однієї грядки?! Тоді по двадцять.

— Жіночко, ви мене геть силуєте!

— Два по двадцять? Чи мені далі йти?

— Гаразд, умовили. Ото день сьогодні! Не торгівля, а суцільна благодійність... А помідорчиків не візьмете?

— А на якого кореneплода вони мені такі?! Це ж бо горобина якась, а не помідор...

— Це сорт такий. Але смачні які! Солодкі, як мед, і м'ясисті, як справжні... Вам кілограм?

— А з яких «турцій» їх привезли?

— Ви мене ображаєте. Я їх

сама оцими руками доглядала — у мене дача на десятій...

— Добре, давайте кілограмчик. За ваші старання. Ви їх хвалите, наче вони ваші діти...

Юрій АЗАНОВ.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Квартет

«…пошли у них разборки
и споры, кому и как сидеть.»
І. А. Крилов. 1811 р.

Колись...
чотири музиканти,
предобрі маючи таланти,
надумали зіграть квартет.
Один — великий майстер
барабана,
другий на скрипці грав як Бог,
а двоє все хотіли, щоб удвох і
байдуже, на чім, хоч на цимбалах.
От каже Барабан:
— Як буду я соліст,
квартет наш матиме
цілком пристойний зміст.
По-перше, голосно;
по-друге — ритм.
А як уже всі звикнуть до порядку,
розберемося, де там Рим,
де Крим.
— Е, ні! — сказав Скрипаль. —
Воєнне вже було.
Заводи, бач, стоять,
спустошене село...
Згадай, як лопотіли барабани!
Хіба що барабанщик був поганий?
Та все одно, воєнне — то го...но.
Зіграємо щось ніжне та печальне,
щоб — аж сльоза,
до того ще й повчальне.
А вже десь під сурдинку —
барабан.
— Не так, — це Перший з Двох. —
дуетами давайте.
Цимбали й барабан, чи скрипка
і цимбали.
Та що нам наголос!
Нам сцену щоб дали,
а там хоч польку, хоч мазурку
Грайте.
Ми ладні й роз'єднатися на це,
ввійти — воно, звичайно,
тимчасово — в якісь нові зв'язки
і гратимем що хоч...
Нарешті сцена є. Квартет звучить
хрі-но-во: про курку та яйце.
Воно ж зовсім не нове!
І публіка, збагнувши суть,
потроху маючись,
подибала додому.
Мораль стара:
не допитавшись броду,
не варто кидатись у воду наобум.
Пустий, хоч голосний,
виходить шум.

Ез. Оп @ К Байка.

Д о ш к а п о ш а н и

ОДНАКОвий клієнт

(Початок на 1-й стор.).

— Не вдавися, Сеню! Чого так розхвилювався?!

— Та, кажуть, до нас у лікарню поклали нового клієнта — однакового Михайла Леонтьєва... Боюся, тепер він і мене розколе!..

І Сеня забелькотів гарячим шепотом:

— Ти думаєш я хто? Я агент ЦРУ! А Катерина Чумаченко, жінка нашого прем'єра, — це зв'язкова Кет!.. А прем'єрова теща — сержант спецпідрозділу «морських котиків» чорноморського шельфу військ НАТО!.. А тесть узагалі координатор американського проекту «Буря в Каховському водосховищі»!..

— То це ти шифровки Кет доховуєш?! На ось, візьми хоч запий!

— Не можу, в її донесеннях не повинно бути й краплі води...

У королівстві кривих дзеркал

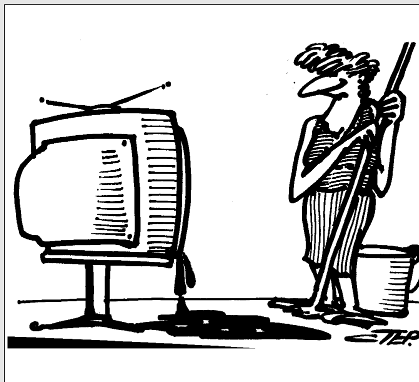
Леонід КУЧМА, Президент України:

— Це лицемірство... Там же є Головатий... (про ініціативу ФНП провести референдум щодо відставки Л. Кучми. — *Черг.*). Це неможливо... Тоді він сапожник, а не юрист...

ВІД ЧЕРГОВОГО.

— Отже, «на златом крыльце сидели: царь — царевич, король — королевич, сапожник — портной... А кто ты будешь такой?..»

Нужник...

Вадим ДОЛГАНОВ, президент національної телекомпанії України:

— Коли Президент вважає, що перший національний розвивається у *нужному* напрямку, значить, ми й будемо так розвиватися. У нас програма дій розрахована на довгий-довгий час.

ВІД ЧЕРГОВОГО.

Хвилиночку! Довгий-довгий час — це скільки?! І чи означає це, що ваш Президент збирається на третій термін? Пожалійте себе, Вадиме Опанасовичу, адже Мінздоров попереджає: при довгому-довгому лизанні язик має здатність злизуватися...

Коли гітаристові по барабану...

Юлія ТИМОШЕНКО, лідер партії «Батьківщина»:

— У якій би формі не відбулася відставка прем'єра, причетність Кучми до цієї акції буде очевидна, оскільки «диригує оркестром» саме він.

ВІД ЧЕРГОВОГО.

А в нас історично так склалося: кухарка керує державою, зав. плодоовочевого базою керує партією й парламентською фракцією, ну, а гітарист диригує оркестром...

Черговий по «дошці» Вілен КАЙДАШ.

Папа вже обмив ноги єдиновірцям

Наш кореспондент побував на одній із найцікавіших церемоній, що відбуваються з участю Папи Римського

Обмивання ніг дванадцятьом своїм священикам — це, власне, не окрема церемонія, а лише частина служби, що традиційно проходить увечері на чистий четвер. Так обмив колись ноги своїм учням Ісус Христос. Меса «ін сена доміні» відбулася в римському соборі Сан-Джованні-ін-Латерано. Вона стала вже другою, яку відправив того дня старий понтифік.

Різноголоса паства завжди зустрічає і проводжає Івана Павла II бурхливими оплесками і вигуками «Віва, Папа!» Це — одне з найсильніших вражень від присутності на низці заходів, що відбулися останніми днями з участю Папи. Це аж ніяк не є простим релігійним поклонінням главі найчисленнішої у світі Церкви і, певніше, схоже на надзвичайне людське захоплення, помножене на щиру доброзичливість і повагу до цього літнього чоловіка. Почуттю віддаються не лише літні люди, а й молодь, що, мабуть, додає Івану Павлу II таких потрібних йому сил.

Меса, що включає в себе обряд обмивання ніг дванадцятьом священикам, була для Папи чи не найважчим з усіх передпасхальних заходів. Від входу в собор Сан-Джованні-ін-Латерано Іван Павло II йшов пішки, і було видно, що для нього це не надто легка прогулянка. Частину служби Папа також мусив стояти, та й сам обряд обмивання хоч і досить символічний, проте все-таки потребує від старого понтифіка неабияких зусиль.

Але Папі треба триматися, адже незабаром після Пасхи, у першій половині травня, на нього очікує подорож до Мальти, Греції, Сирії. Ну а потім — Україна. До речі, в прес-службі Ватикану днями вивісили список журналістів, які супроводжуватимуть Івана Павла II в його травневій подорожі: 56 журналістів з усіх найвпливовіших ЗМІ планети. Цей традиційний пресовий ескорт є побіжним доказом тієї уваги, що буде прикута наприкінці червня і до України.

А до Рима нині прибувають у великій кількості прочани. В соборі Святого Петра всі охочі могли цими днями сповідатися, зокрема й українською мовою. В римських крамницях — широкий вибір «коломба» (так називають тут паски). Також продають великі шоколадні яйця ціною до 20 доларів США. Справжні тут не фарбують. Чи святять паски у соборі Святого Петра і якщо святять, то як це відбувається, кореспондент «ГУ» ще не з'ясував. Про це ми обов'язково розповімо в наступному номері нашої газети.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.
Рим.

Діва Марія подарувала мільйон

У міжнародному порту Боготи затримано родину колумбійських контрабандистів, які поверталися додому з Іспанії й намагалися провезти мільйон доларів США.

Троє дорослих з двома дітьми підготувалися до зустрічі з митниками: гроші сховали в багаж, в одяг старшої дитини і навіть у пелюшки немовляти. На запитання про те, звідки узялися ці гроші, одна із затриманих жінок пояснила, що перед вильотом з Іспанії їм особисто явилася Діва Марія, після чого гроші самі впали до їхніх рук.

Великодньою гірляндою можна подавитися

Каліфорнійська компанія з виробництва дитячих іграшок змушена була вилучити з продажу більш як 200 тисяч гірлянд великодніх яєць. Гірлянди завдовжки близько двох метрів становили загрозу тому, що пластикова нитка, на яку нанизані різнокольорові яйця, як виявила Федеральна комісія, була недостатньо міцною. Вона може легко обірватися, і маленькі діти можуть ненавмисно з'їсти яйця, що розсипалися.

Сучасні яйця Фаберже

В Оружейній палаті Московського Кремля відкрито виставку під назвою «Фаберже. Повернення до Росії». На ній представлено близько 30 новітніх ювелірних виробів — кулонів, разків намиста, перснів і, звичайно, великодніх яєць, не копій творів легендарного ювеліра Карла Фаберже (1848—1920), постачальника двора російських імператорів, а оригінальних робіт, створених продовжувачами його традицій — майстрами німецької ювелірної фірми «Віктор Майєр». За рішенням спадкоємців Фаберже фірмі дозволено ставити знак Фаберже на своїх роботах.

Як і колись, великодні яйця Фаберже присвячені якійсь певній темі. Так, перше «нове» яйце», виготовлене 1990 року в кількості 10 штук, мало назву «Горбачовський мир» і було присвячене, як можна здогадатися, отриманню Президентом СРСР Нобелівської премії миру. Одне з цих яєць привезено до Москви.

Крім того, представлено колекцію, створену за мотивами одного з найвідоміших творів самого Карла Фаберже, —яйця «Соснова шишка». Та найбільш вражаючою роботою сучасних майстрів стало музичне яйце «Годинник з індикатором місячних фаз», яке вже експонувалося на міжнародній Базельській виставці 2001 року. На розробку і створення цього шедевру ювелірного і годинникарського мистецтва знадобилося 18 місяців. Механізм годинника з восьмиденним запасом ходу містить річний зодіакальний цикл і місячний календар.

Усі ми трохи волонтери

Координатор системи ООН в Україні Дуглас Гарднер вважає: одна з рис, які істотно відрізняють людину від «менших братів», — це здатність допомагати тим, хто цього потребує, без будь-якої користі для себе особисто. Ця думка, на мій погляд, стала основною в його виступі під час презентації Міжнародного року волонтерів, яка нещодавно відбулася в Представництві ООН в Україні.

З одного боку, волонтерський рух у нашій країні — інституція доволі молода (в сучасному вигляді він існує близько десяти років). З другого — традиція допомагати членам громади існувала з незапам'ятних часів.

Власне, так було майже у всіх народів. Єдине, чого не вистачало, — це координації зусиль, спрямування допомоги туди, де її потребують. Саме цим з 1970 року займається організація «Волонтери ООН», створена Генеральною Асамблеєю. На світовому рівні це — 4 500 добровольців віком від 25 до 70 років, які у рамках Програми розвитку ООН працюють у 150 країнах.

Організація має на меті не тільки безпосередню допомогу країнам і окремим особам, а й розширення волонтерського руху за рахунок місцевих добровільних організацій. Тому остаточну кількість волонтерів у світі назвати неможливо. Навіть у країнах, де ведеться така статистика, вона враховує лише людей, які співпрацюють з регіональними, національними, або всесвітніми програмами. До речі, згідно з цією статистикою волонтерами є третина населення Ірландії, 56 відсотків американців та понад 4 мільйони громадян Південної Кореї. Але Рік волонтерів оголошено для всіх, хто піклується про ближнього. Отже, якщо ви зорали город сусідці-пенсіонерці й не брали з неї гроші — то це і ваш рік, бо ви — волонтер, подобається то вам чи ні.

Вплив волонтерського руху на життя в Україні має деякі національні особливості. На думку віце-прем'єра Миколи Жулинського, будувати таке необхідне нашій країні громадянське суспільство повинні не політичні партії, а насамперед громадські організації, серед яких волонтерські. Вони сьогодні одні з найвпливовіших. Останній приклад волонтерської роботи — допомога закарпатським дітям. Від імені уряду пан Жулинський подякував усім волонтерам за їхню роботу та гарантував цьому рухові сприяння з боку влади.

Якщо ви відчуваєте бажання приєднатися до волонтерського руху або знайти однодумців, то можете зв'язатися з іншими волонтерами через інтернетівський сайт Міжнародного року волонтерів за адресою: www. iyv2001. org.

Олег ДЕНИСОВ.

Хроніка. Факти. Події

■ Нью-Йорк

ООН засудила вбивство миротворця

Рада Безпеки ООН засудила вбивство снайперами російського миротворця в Косово. РБ закликала до проведення якнайшвидшого розслідування того, що сталося, додавши: винні мають постати перед судом. Раніше Москва з обуренням відреагувала на скоєний злочин, обвинувативши в ньому албанських бойовиків.

■ Газа

Можливий вихід з глухого кута

Палестинський лідер Ясір Арафат віддав розпорядження припинити мінометні обстріли єврейських поселень в секторі Газа, а також заарештувати командирів, які їх здійснюють. Спостерігачі пов'язують цей крок з результатами нещодавньої зустрічі представників ізраїльської та палестинської служб безпеки.

■ Мінськ

Державність у ломбарді

Нижня палата білоруського парламенту майже одностайно ратифікувала Угоду про запровадження єдиної грошової одиниці з Росією і створення єдиного емісійного центру. Своє негативне ставлення до цього висловили лідери опозиції. Один з них, А. Лебедько, заявив, що «білоруську державність заклали в ломбард».

■ Москва

Росія викупила Бородіна

Павла Бородіна звільнено під заставу швейцарськими судовими властями, і вчора він повернувся до Москви. Заставу в розмірі 5 млн. швейцарських франків внесено від імені російського уряду.

■ Приштина

Співробітника ООН затримано за обвинуваченням у геноциді

Інтернаціональна поліція в Косово заарештувала співробітника ООН, громадянина Руанди, за обвинуваченням у геноциді, яке висунули проти нього на батьківщині. Калiксте Мбарушимана обвинувачують у причетності до різанини, вчиненої 1994 року бойовиками гуту. Тоді впродовж трьох місяців у Руанді було знищено близько 800 тис. осіб народності тутсі.

■ Анкара

Демонстрації заборонено

У столиці Туреччини заборонено проводити мітинги і демонстрації. Таке рішення ухвалив мер Анкари після багатотисячних антиурядових акцій протесту, що відбулися тут напередодні й супроводжувалися сутичками з силами правопорядку.

■ Белград

Мілошевича визнали здоровим

Як повідомляє сербська влада, колишній президент Югославії Слободан Мілошевич незабаром повернеться до своєї камери в центральній белградській в'язниці. Після здійсненого обстеження стан здоров'я експрезидента визнано «цілком задовільним».

■ Фотофакт

На презентації Міжнародного року волонтерів у представництві ООН в Україні.

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Укрінформ).

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Час учить нащадків

«Пока не поздно,
старый меч — в ножны!»
О. Блок

Архітектурний ансамбль, який планують на честь 10-річчя Незалежності України, — це наша заява світові: «Дивіться, ось ідеали нашої держави, нашого народу». Тож до вибору героїв для культурної групи та інших фрагментів ансамблю слід підходити дуже розважливо і продумано.

В обговоренні проекту ансамблю брали участь керівники держави, столиці, архітектори, скульптори. А чи залучали до цього істориків? І чи встигли вже науковці розібратись, якою насправді була історія України? Судячи з останніх публікацій у пресі, історики дуже по-різному оцінюють діяльність князів київського престолу, чиї скульптури вирішено долучити до ансамблю монументу Незалежності. Опубліковано і раніше не відомі багатьом факти про князя Аскольда. Його називають першим християнином Київської Русі, розповідають про прогресивний характер його реформ, особисті переваги. Водночас серед скульптур проекту ансамблю на честь Незалежності України скульптури князя Аскольда немає. Чому?

Микола Карамзін у своїх «Преданиях веков», розповідаючи про київських князів, слушно зауважує: «... ми маємо судити про героїв історії за звичаями і мораллю їхнього часу». Гадаю, що ми взагалі не повинні і не в праві засуджувати наших пращурів. Але кому і за що ми все-таки збираємося ставити пам'ятники? Уже впродовж багатьох років наш народ мріє про мир, служить ідеалам миру і прагне до відносин взаєморозуміння і добросусідства. Україна заявляє про себе як про націю миру. А миротворчій державі пам'ятники прогресивним реформаторам—миротворцям і просвітителям усе ж таки доречніші, ніж пам'ятники загарбникам.

Коли обговорювали проект пам'ятника князеві Володимиру, встановленого на Володимирській гірці в Києві, спочатку був намір зобразити Володимира воїном, котрий розбиває мечем поганського Перуна. (Модель першого варіанту пам'ятника можна побачити в експозиції столичного історичного музею). Але потім все-таки вирішили встановити пам'ятник не воїнові, а християнинові. Таким ми його й бачимо.

Не менш важливим, ніж вибір героя пам'ятника, є й вибір його пози і жесту, атрибутики. Мова поз і жестів — засіб комунікації, який об'єктивно має місце. Інформація, передана позою й жестом і сприйнята глядачем візуально, впливає на його підсвідомість.

Ось як належить зображати Архангела Михаїла за традицією православного християнства: «Михаил изображается в воинских доспехах, попирающим ногами Люцифера. В левой руке держит зеленую пальмовую ветвь (символ миру. — **Авт.**), а в правой — копье, на верху которого развевается белая хоругвь, с вытканным на ней красным крестом (символ милосердної допомоги. —**Авт.**), или пламенный меч, опущенный долу». (Цитується за виданою 1905 р. в Москві книгою «Явления и чудотворения Святых Семи Архангелов...»)

У цьому приписі закладено дуже глибокий зміст. Архангел Михаїл — Архістратиг, тобто вождь Сил Небесних, які захищають людей від зла, допомагають добру. Тому й меч його «опущений долі», бо опущений меч — символ захисту, а піднятий — символ нападу. Порівняймо з давньою східною приказкою: «Найвеличніший меч завжди залишається в піхвах». Це тому, що найвеличніший воїн — той, хто завжди готовий до захисту, але завжди вміє зберегти мир, утримавши суперника від бою і утримуючись від нападу сам.

У традиціях деяких стародавніх східних народів інша символіка: вийнятий із піхов меч символізує свободу духу, а складені в сагайдаку вістрями догори стріли — закінчення ратних справ і перехід до мирної праці. У різних народів одні й ті само символи і образи можуть викликати абсолютно протилежні асоціації. Тому символіка пам'яток, архітектурних ансамблів, реклами має попередньо аналізуватися фахівцями з урахуванням національних традицій і колишніх, і нинішніх.

Тому що архітектурні форми міського ландшафту впливають на психічний стан мешканців. А надто, коли це монументальні споруди.

Доктор медицини з Токіо Масару Ємото провів серію експериментів, досліджуючи вплив малюнків, музики та людської мови на стан води, і виявив низку цікавих закономірностей, зокрема, деструктивний вплив інформації, що містить агресію. Воду було обрано не випадково. Організм людини складається з води приблизно на 70—80%. Отже, скориставшись методиками Масару Ємото, можна встановити, як впливає на воду зображення того чи того пам'ятника, його макету.

Що ж може вплинути на характер інформації, а через нього — на стан людей, які з ним контактують?

Звернімося знову до православного християнства. За давньою традицією іконописець обов'язково мусив просити Вищого благословіння на свою роботу. Робота над іконою розпочиналася лише після кількох днів молитв і посту, фарби розводили свяченою водою і з молитвою. Адже цей ритуал впливав на внутрішній стан майстра. І цей стан творчості, присвяченої Вищому, передавався творінню. Тож, якщо скульптори, архітектори, робітники створюватимуть пам'ятники, як давні майстри, ми це обов'язково відчуємо.

А чи так обов'язково зводити пам'ятники у вигляді стел, монументів і скульптур? Уже давно в багатьох країнах встановлюють пам'ятники зовсім іншого плану, якщо так можна висловитися, практичніші. На честь визначної події або видатної особистості будують концертні зали, оздоровчі центри, школи, центри дитячої творчості. Коли провести опитування жителів України, найімовірніше, багато хто віддасть перевагу саме такій формі увічнення подій і особистостей.

Тож який нам потрібен пам'ятник на честь 10-річчя Незалежності України, якщо все-таки вирішено будувати монумент і встановлювати довкола нього скульптури? Можливо, не варто робити ще один пам'ятник минулому? Воно залишилося позаду. В ньому було й погане, й добре, але його вже немає. Навіщо озиратися весь час назад, якщо ми не хочемо скам'яніти, як жінка біблійного Лота?

Установімо пам'ятник нашому Майбутньому. Нашій Вірі й Надії, Доброті й Терпимості, Щирості й Чесності, Вдячності і Працелюбності, Мудрості й Згоді, Любові і Миру — всьому тому, чого ми прагнемо для своїх дітей, онуків і правнуків. І нехай скульптури, що символізують найкращі якості нашого народу, як давньогрецькі музи, стануть довкола чарівної, вічно юної дівчини з гілкою калини в руці — нашої України.

Марина ГЕЛЄВА.

Коментар фахівця

***Ігор Гринчак**, психолог, консультант-аналітик Всеукраїнського товариства охорони природи:*

— Історично пам'ятники виникли як скульптури божеств, яким поклонялися. У психології є поняття «колективного несвідомого». Отже, у колективному несвідомому нації образ пам'ятника може асоціюватися з поклонінням. Тому вибір об'єкта пам'ятника дуже важливий, оскільки він стає для багатьох предметом поклоніння на свідомому чи підсвідомому рівні.

На підсвідомому рівні, впливаючи на вроджені психічні структури (архетип) людей, які бачать пам'ятник, він справді може викликати усвідомлену чи неусвідомлену асоціацію: «Ось предмет поклоніння цього міста, цього народу». Форма пам'ятника, скульптури, як будь-яка проявлена форма, відбиває сутність людини або групи людей, що її створили. Тому такий важливий внутрішній стан людини-творця. Він завжди передається творінню: чи то приготовлена їжа, пошитий одяг, картина чи скульптура, і впливає на оточення позитивно або негативно. Люди проходять повз пам'ятник, бачать його і сприймають навіть несвідомо.

Історично склалися певні стереотипи сприйняття. Пози, предмети навіть на підсвідомому рівні сприймаються, наприклад, як миротворення, захист, агресія, напад тощо. Вплив пам'ятника так само, до речі, як і реклами, на психіку людей можу бути різний. Біля зображення скульптури з елементами агресії у деяких людей прискорюється пульс, відчуття певною мірою тривоги. Часом люди мимоволі прискорюють ходу, щоб швидше проминути дискомфортне для них місце. А ось людям внутрішньо агресивним, навпаки, подобаються такі місця. Вони люблять збиратися біля зображень, що містять елементи агресії. Якщо людина постійно стикається з об'єктом, що негативно впливає на її психіку, вона систематично зазнає такої дії, це входить у життєвий цикл, і мають місце елементи кодування і невротизації людей.

Тому під час встановлення пам'ятників, реклами питання психогігієни дуже важливі. Потрібні висновки фахівців, який буде вплив образу, які можуть бути наслідки такого впливу на психіку населення.

На сцену — родиною

Львів надзвичайно багатий на мистецькі таланти, має численні і славетні династії музикантів, чиї імена уписані у світовий літопис. Колесса, Башмет, Криса, Шутко та ін. музичні сім'ї вважаються гордістю вітчизняного музичного мистецтва.

Аби відродити, зберегти і примножити традиції родинного музикування в Україні та продемонструвати погляд на професійне виконавське мистецтво, спадкоємність поколінь, художній керівник Львівської філармонії, диригент камерного оркестру «Віртуози Львова» Сергій Бурко започаткував новий мистецький цикл «Музичні династії України». Аналогів у нас досі не було. На першому концерті виступили львівські скрипалі батько Мирослав і син Лесик Сори, трубачі батько і син Олег та Іван Варянки, а також київський фортепіанний дует Тетяна та Олексій Костенки. Цикл «Музичні династії України» передбачає концерти за участю українських музикантів з Німеччини, США, Швейцарії та Англії.

Лариса ФАНГА.

Львів.

Чому К. Маркс зрікся власного вчення?

Читав у пресі про «катастрофічну помилку Маркса». Знаю також, що це відкриття належить українському письменнику, правозахиснику і мислителю Миколі Руденку. Хотілося б придбати його книжку з цієї тематики, але, на жаль, у продажу такої немає.

Д. ПАВЛІВ.

Ніжин.

Книжка Миколи Руденка «Енергія прогресу» (нариси з фізичної економії) вийшла друком 1998 року у видавництві «Молодь». Його директор Ольга Полонська розповіла редакції:

— Відома праця М. Руденка, введена до Національної програми випуску соціально значущих видань, вийшла в світ на замовлення Міністерства інформації України невеликим накладом — лише три тисячі примірників. Невдовзі «Енергія прогресу» набула такої популярності, що гостро постало питання про додатковий тираж.

Колектив видавництва спроможний будь-коли задовольнити читацький попит. Затримка лише за фінансуванням, оскільки через фіскальність податкового законодавства бракує власних обігових коштів на втілення наших творчих задумів. Тож ми будемо раді співпраці з потенційними замовниками цієї книжки, прочитати яку мала б кожна освічена людина в Україні.

Пані Марія з Болотні

На схилі життя — у ліжку за роботою

Видатні українці

Боротьба добра зі злом. Цей ярлик арт-критики часто приклеювали до творчості Марії Приймаченко. Насправді пошук цього протистояння є дилетантським підходом до мистецтва поліської художниці й до мистецтва взагалі.

Її система образів ближча до шекспірівського «Зло є добро, добро є зло». І нині запізно комусь доводити відносність абсолютно світлого і абсолютно темного. Приналежність української народної художниці до свого часу (1908-1998 рр.) і до своєї географічної широти (с. Болотня на Київщині) — так само умовні. Те, з чим вона прийшла у XX століття, дає право припустити: це — не перше її життя. Дивно знаходити в статтях про Марію Овксентіївну рядки про витоки її творчості виключно з багатовікової культури українського народу. З тим самим успіхом до наших пращурів можна було б причислити давніх південноамериканців. Коли вітчизняні мистецтвознавці в образному ряді баби Марії раптом наражалися на мавп та крокодилів, то зніяковіло ставили трикрапку, приписуючи цю екзотику поліським снам. І це не було особливою помилкою, бо ж сни — відголоски минулих життів.

В одній книзі я знайшла характеристику ацтекських ювелірів, вилучену з стародавнього рукопису: «Вони можуть відлити птаха з рухливим язиком, головою та крилами або мавпу з рухливою головою, язиком, ногами та руками, а в руку вкласти іграшку, і мавпа танцюватиме з нею». На поверхні — спорідненість з міфологією нашої художниці, яка майже ніколи не покидала рідну Болотню. На якому такому полі народився її «Гороховий звір» з беззахисними очима та кінцівками-плоскогубцями? Або «Наїзниця» — щось між жабою та жуком з нагайкою, або осінь — також з нагайкою й на коні, або чайка — зубата і схожа на павича? Такі самі зуби я роздивилася на посуді майя, у статуеток та в піктографічному рукописі ацтеків. А крокодили, мавпи та птахи — надто схожі на приймаченківських — вважалися основними мотивами, приміром, давньопанамської культури кокле.

Закономірно припустити, що вигадливі критики могли б у своєму дусі тлумачити й першу хвилю української еміграції у Південну Америку: вперед, до свого коріння. Щоб не доходити до таких божевільних гіпотез, краще все-таки вважати М. Приймаченко нашою, рідною, але... мігранткою поза часом і простором. Яка належить і нам, і світу. А коли митець належить світу, гордість за своє більша стократ.

Швидше за все, Марія Овксентіївна не бачила творінь давніх цивілізацій. Так само, як не бачила фільмів Хічкока, з яким у неї є спільний образ — квіти-оченята. Марія Приймаченко творила свій український трилер, не знаючи про це. У ньому отваринювала людей, олюднювала речі і рослини. Як і Босха, її цікавили торохтілки макових головок. Можливо — як дозріла душа пурпурних квітів. На її вік припало життя Йонеско та Хармса. Очевидно — її братів по крові, хоча літературу абсурду самодостатня пані Марія, можливо, й не читала.

Її не перша — українська — з'ява на цей світ стала для мене ще ймовірнішою, коли з нещодавно почутої історії дізналася, що Марія Приймаченко ще за життя передбачала появу свого музею. Це — не зухвалість, не надмірне честолюбство. Це — зміщення в часі, коли матеріальне життя резонує з пам'яттю поколінь.

Отже, мистецтвознавці не здогадувалися, куди віднести незбагненну пані Марію. Простіше за все було прив'язати її жар-птиць, шейхів та левів до українських народних казок. А за формами та барвами до... Матісса.

В солідному віці художниця стала орнаментальною. Її вкотре хвалили за надзвичайне чуття ритму та композиції. Вона ніби поновому поріднилася з авторами ацтекських розписів. Пейзаж «Калиновий гай» було населено білими вітрильниками, які, можливо, тягнулися зграєю кудись за далекий океан. Марія Приймаченко чимало малювала війну («Будь проклята війна...») та чорнобильське лихо (Болотня — майже «зона»). Художниця сприймала ці протиприродні катаклізми як втручання в її світоустрій (бомби —замість квітів?..).

1984 року в Белграді побачила світ «Всесвітня енциклопедія наївного мистецтва». Марію Приймаченко було занесено туди як найяскравішу представницю напряму. Почесно. Та чи обгрунтовано? (Її примітивізм — хіба що у виборі матеріалів: ватман, гуаш, прості пензлі). У такому разі, чи були наївістами ацтеки, шумери, Матісс, Хармс?..

Вихід, мабуть, один: не порівнювати Марію Приймаченко ні з ким.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Котячий цар»

«Будь проклята війна! Замість квіток ростуть бомби»

Чи були наївістами ацтеки, шумери, Хармс?..

Актуально

Перемогу тепер знає Німеччина

Довідка. Німецький фонд імені Мартіна Німйоллера створений 1977 року як організація, що сприяє розвитку демократії, опікується тими, хто не в змозі собі зарадити, —старими і малими, виступає за вільний, демократичний і гуманний світ без насилля і воєн. Названий на честь пастора Мартіна Німйоллера, котрий і в найстрашніші роки гітлерівського націонал-соціалізму намагався протистояти машині людиноненависництва. Пастора Німйоллера заарештували 2 травня 1938 року як особистого ворога фюрера і на сім років запроторили до концентраційного табору Заксенгаузен. Це йому належать слова, що стали відомі в усьому світі: «Коли прийшли забирати євреїв, я не втручався, бо я не єврей; коли прийшли забирати католиків, я не втручався, бо я не католик; коли прийшли забирати членів профспілок, я не втручався, бо не був членом профспілки; коли прийшли забирати мене, то втручатися вже не було кому...»

Учасники фонду імені Мартіна Німйоллера вважають байдужість чи не найголовнішим ворогом демократії. Тому їм по-справжньому болять чужі біди. Коли пастор з Айзенаха Штефан Мюллер дізнався про історію села Перемога, що в Баришівському районі Київської області, яке до війни називалося Ядлівкою, то спочатку не повірив, що таке могло бути. Зондеркоманда СС двічі спалила його, немічних і старих жителів знищила, а 2 тисячі молодих і працездатних разом з дітьми силоміць вивезла на примусові роботи в Німеччину. По війні жителі повернулися на згарище, а селу дали нову назву — Перемога. Штефан Мюллер побував у Перемозі. І після його відвідин з'явився проект, який назвали так: «Чи знаєте ви Перемогу?». Вартість проекту — 500 тисяч марок.

Згідно з ним у Перемозі перебудовують дитячий садок, який нині не діє, під Будинок дружби і зустрічей мешканців села з німецькими громадянами. Ніхто не повинен забувати тієї жахливої сторінки історії з тим, щоб подібне не повторилося. Для молоді тут працюватиме дискотека, відкриється кафе. Подбав фонд також про те, щоб селяни мали змогу працевлаштуватися. З допомогою спонсорів — німецьких фірм — закуплено швейні машинки, необхідні тканини, нитки, фурнітуру, щоб відкрити майстерню. У Будинку дружби буде облаштовано невеличкий готель для подорожніх, адже Перемога стоїть на автотрасі, що також сприятиме створенню додаткових робочих місць.

Однак особлива турбота фонду імені Мартіна Німйоллера про найбільш незахищених — старих і дітей. У селі є будинок для людей похилого віку, який для нормального існування потребує чимало коштів. А їх у сільської влади бракує. Тому фонд власним коштом зробив тут ремонт, підвів газопровід і водогін, встановив потрібне медичне обладнання, забезпечує тутешніх пожильців одягом і харчуванням. Проте самотніх, старих і безпомічних людей, які бажають жити в цьому будинку, стає дедалі більше, а на його розширення немає грошей. От і вирішив фонд власним коштом розширити будинок і забезпечувати його всім необхідним.

Не залишаються поза опікою в цьому селі й інші мешканці похилого віку. Для них щосезону завозяться взуття, медикаменти. Ті, хто гостро того потребує, одержують невелику фінансову допомогу.

На Великдень до Перемоги прийдуть президент фонду Мартін Штьор, фінансовий директор Клаудія Сіверс, а також пастор Штефан Мюллер. Цього разу не лише з гуманітарною допомогою для людей похилого віку. Вони зроблять подарунок сільським дітям: для них буде закуплено бібліотеку.

— Я знаю, що коштів у фонду не так уже й багато. Звідки ж взялися гроші на такі щедрі дарунки? — запитую у Клаудії Сіверс.

— Допомагають спонсори — і фірми, і просто громадяни Німеччини, яким ми розповідаємо про трагічну історію села, — відповідає вона. — Наприклад, власник однієї з фірм Франкфурта-на-Майні Вілло Альтфельд не лише пожертвував для Перемоги три тисячі марок, на які ми закупили бібліотеку для дітей. Він знайшов також нових спонсорів. Приміром, домовився з однією аптекою, і вона подарувала прилади для вимірювання кров'яного тиску, інше медичне обладнання будинкові для людей похилого віку. Ще один підприємець — Патрік Уітц купив для старих людей Перемоги нового одягу на 4 тисячі марок. Видавець журналу «Шпігель» переказав 5 тисяч марок. А от, приміром, Рюдігер Банзе, запросивши гостей на своє 60-річчя, звернувся до них з проханням не купувати йому подарунків, а переказати виділені для цього гроші мешканцям села Перемога, що потребують допомоги. Нині покійна дружина пастора Штефана Мюллера Нілтруд Мюллер, яка теж бувала в цьому селі, незадовго до смерті заповідала, замість вінків і квітів на похорон, переказати всі гроші для Перемоги. Її волю було виконано, і на спеціальний рахунок надійшло 6 тисяч марок.

Не забуває фонд і про колишніх примусових робітників, надсилаючи кому необхідні ліки, кому — одяг чи продукти харчування.

І Клаудія Сіверс, і пастор Штефан Мюллер стали вже своїми у Перемозі. Тож Великдень вирішили святкувати тут. Проте я знаю, що і в свято вони не забувають про своїх підопічних. Тому й прийдуть до них зі своїми проблемами люди, бо знають, що їм обов'язково допоможуть.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Спалімо хату, сядьмо... в бур'яни,

або Чому Мін'юст України не бере під свою опіку пологові будинки?

Дискусійний клуб

Днями у Хмельницькому відбувся республіканський семінар з вивчення досвіду комп'ютеризації та систематизації інформації в Бюро технічної інвентаризації, в якому взяли участь фахівці Держбуду України, провідних НДІ, представники різних рівнів влади. Під час семінару наш кореспондент зустрівся з головою правління Української асоціації Бюро технічної інвентаризації «Укртехінвентаризація» Леонідом ЧЕРНЕНКОМ і попросив розповісти про найгостріші проблеми, які сьогодні постали перед БТІ України.

З досьє «ГУ»: *Леонід Харитонович Черненко народився у грудні 1941 року на Київщині. Закінчив Кам'янець-Подільський будівельний технікум та Київський інженерно-будівельний інститут. Працював майстром, виконробом, начальником відділу, головним інженером ПМК, головою міськвиконкому, начальником управління житлово-комунального господарства Київської області. З вересня минулого року очолює правління асоціації «Укртехінвентаризація».*

Нині на розгляді Верховної Ради України — законопроект «Про державну реєстрацію прав на об'єкти нерухомого майна», прийнятий у першому читанні у липні минулого року. Під час підготовки цього документа до другого читання Міністерство юстиції України розпочало активні пошуки мотивів для внесення змін та доповнень з суто відомчих інтересів, не рахуючись з тим, що поправки завдадуть істотних збитків і громадянам нашої держави, і органам місцевого самоврядування загалом. Плановані зміни передбачають створення «нової» системи державної реєстрації прав на нерухомість, в основі якої — створення нового органу — Головного агентства, підпорядкованого Мін'юсту (керівник агентства — заступник міністра!), відділень агентства в областях, районах, містах України. Вказане новоутворення потребує не менш як 60 млн. доларів США, у тому числі на першочергові та одноразові витрати — близько 22 млн. доларів. А де ж сьогодні взяти такі кошти? Світовий банк не дає. То хіба що з державного бюджету в період ліквідації стихійного лиха в Закарпатті чи за рахунок пенсій, зарплат вчителів і тому подібне?

І все це обгрунтовано тим, що в Україні начебто відсутня єдина система державної реєстрації прав на нерухомість, що цією справою начебто зайняті органи Фонду державного майна, органи місцевого самоврядування, Бюро технічної інвентаризації, біржі тощо.

Слід зазначити, що, за винятком Бюро технічної інвентаризації, всі названі організації займаються, в основному, лише обліковою реєстрацією об'єктів чи документів.

Однак фактичну державну реєстрацію права власності на об'єкти нерухомості здійснюють Бюро технічної інвентаризації, керуючись Інструкцією про порядок державної реєстрації права власності на об'єкти нерухомого майна, що перебувають у власності юридичних та фізичних осіб, затвердженою наказом Держбуду України від 09.06.98 р. і зареєстрованою Мін'юстом України 26.06.98 р. № 399/2830.

Бюро технічної інвентаризації на підставі раніше чинних і вищеназваної Інструкції вже багато років перевіряють реальний юридичний статус об'єктів нерухомості, здійснюють обстеження їх технічного стану, а потім здійснюють реєстрацію права власності.

На жаль, з незрозумілих причин, незважаючи на те, що Указом Президента України від 31.07.2000 р. «Про внесення змін до Положення про Міністерство юстиції України», яким покладено на Мін'юст нормативне забезпечення БТІ щодо проведення реєстрації прав власності на нерухоме майно, за вісім місяців Мін'юст не зміг підготувати жодних рекомендацій з цього питання. Натомість планує перебрати на себе не властиві для нього функції. Водночас єдина система державної реєстрації права власності на базі Бюро технічної інвентаризації, нотаріальних контор, бірж, органів місцевого самоврядування не тільки існує вже багато років, а й успішно працює. Разом з тим мін'юстівські прожекти стверджують, ніби «їхня нова» система захищатиме права власників, залучатиме нові інвестиції в країну, сприятиме розвитку ринку нерухомості і надходженню додаткових коштів в бюджет, розвитку іпотеки.

Постає питання: навіщо винаходити велосипед? Адже наявна система державної реєстрації не в майбутньому, а сьогодні реально захищає права власників. І це підтверджується тим, що ні нотаріати, ні біржі не можуть оформити жодної угоди без одержання з БТІ довідки-характеристики, а довідка-характеристика не може бути видана, якщо це право не зареєстроване, тобто належно перевірене і юридично захищене.

Мін'юсту не до вподоби і та обставина, що чинність дії довідки-характеристики становить лише три місяці. Але ж, по-перше, за цей період часу будинок чи інше нерухоме майно може бути знесене, пошкоджене (повністю або частково) пожежею, побудоване нове тощо, по-друге, не так вже часто відбувається відчуження нерухомого майна. Постає питання: може, взагалі не встановлювати жодного терміну, не здійснювати обстеження об'єктів на місці, а оформляти договори купівлі-продажу, видавати свідоцтва на право власності в кабінеті, не маючи об'єктивної інформації?.. Чинна система державної реєстрації (не колись, а сьогодні) практично сприяє розвитку ринкових відносин на ринку нерухомості, створює умови для інвестування в будівництво, сприяє розвитку іпотеки, залученню в бюджет додаткових коштів. Тільки в 2000 році кількість угод про відчуження об'єктів нерухомого майна, зареєстрованих у Бюро технічної інвентаризації України, становила: державних — 4208, колективних — 24075, приватних — 551259, загальною вартістю — 6984537,7 тис. грн. Крім цього, за довідками-характеристиками, підготовленими БТІ, банки надають кредити під заставу нерухомого майна. Лише від своєї діяльності БТІ відраховують у бюджет понад 60 млн. грн. на рік. Крім того, значні суми надходять у бюджет як мито, від угод під заставу майна, тощо. Тобто нинішні БТІ не беруть із бюджету гроші, а наповнюють практично бюджет!

Щодо створення компенсаційного фонду для відшкодування збитків, завданих з вини органу, який здійснює державну реєстрацію прав на нерухоме майно, то за рекомендацією Мін'юсту джерелом існування цього фонду мають стати відрахування від коштів, отриманих органами державної реєстрації, тобто за рахунок замовників. Знову постає питання: чому за помилки чи навмисні (нечесні) дії повинен відповідати не той, хто справді винен? Адже будь-яка дія, виконана з порушенням закону, є незаконною, підлягає скасуванню і має відшкодуватися саме винуватцем, а не постраждалою стороною.

У проекті закону Мін'юстом пропонується, що реєстрації підлягатиме не тільки право власності (основне право), а й інші — такі, як обмеження і обтяження, іпотека, право користування тощо. Але ж у чинній системі реєстрації вже здійснюється реєстрація головного — права власності і права на землекористування, проводиться облік заборон щодо нерухомого майна, встановлених правоохоронними органами. Тому доцільно в чинну систему реєстрації внести лише доповнення щодо реєстрації обмежень і обтяжень, іпотеки.

Загалом проектом закону, запропонованим Міністерством юстиції України, запроваджується «новий» порядок здійснення реєстрації, проте самі функції залишаються тими самими, що сьогодні виконує БТІ (за чинною інструкцією). Інакше кажучи, для виконання функцій, які вже виконують БТІ, пропонується створити «нові» органи реєстрації, витративши на це десятки мільйонів доларів. Чи не занадто це для держави сьогодні? Та ще з урахуванням того, що плата за реєстрацію права власності на нерухомість з громадян України зросте в 9—11 разів. Порівняйте: сьогодні в системі БТІ ціна за реєстрацію права власності становить від 5 до 15 грн., а в органах Мін'юсту нотаріальне посвідчення (підтвердження підпису) — 85 грн., оформлення спадщини — 75 грн. тощо. Хто в Мін'юсті встановив такі великі розцінки і на якій підставі? Невже тільки тому, що новому заступникові міністра і його вертикалі потрібні будуть персональні авто, апартаменти тощо?

Протягом тривалого часу Міністерство юстиції наполягало на розмежуванні функцій у державній реєстрації — створенні агентств, які лише реєструватимуть права на нерухомість, а БТІ чи інші організації обстежуватимуть, обмірятимуть, обчислюватимуть, оцінюватимуть та виготовлятимуть технічні паспорти та ін., що є неприпустимим, бо орган, який здійснює реєстрацію права власності, має сам перевіряти наявність об'єкта реєстрації, визначати його технічний стан, проводити оцінку і лише після цього виконувати державну реєстрацію та нести всю відповідальність. Так в єдиному комплексі проводять цю роботу БТІ і несуть відповідальність за правильність своїх дій. Поділ цього процесу обов'язково призведе до зловживань, порушень і навіть криміналізації в системі реєстрації, чому сприятиме сама участь у процесі підготовки документів різних організацій. Нарешті Міністерство юстиції України пропонує підпорядкувати собі Бюро технічної інвентаризації (по їхньому — трансформувати). Не зрозуміло лише, як це здійснити в межах наявного правового поля. Адже поки що в державі не діє закон про націоналізацію чи конфіскацію майна, що належить органам місцевого самоврядування, громадських організацій, підприємств, колективів та ін.

Чи подарує після цього Світовий банк мільйони доларів? Та річ в іншому. Сьогодні в системі Бюро технічної інвентаризації працюють юристи, будівельники та інші фахівці технічного профілю, які забезпечують виконання покладених на них обов'язків на належному рівні. Разом з тим проведення технічної інвентаризації нерухомого майна (опис майна) зовсім не властиво органам юстиції, і дуже дивно, що Міністерство юстиції України намагається взяти на себе функції, пов'язані з дотриманням вимог чинних державних будівельних норм, нормативних посібників, технічних рекомендацій тощо. Що змінилося після того, як ЗАГСи вивели з підпорядкування місцевих органів влади? Зменшилася кількість розлучень чи збільшилася народжуваність дітей? Водночас Мін'юст не взяв на себе обов'язки вести контроль та забезпечувати народження дітей у пологових будинках, не підпорядкував собі пологові будинки, хоча свідоцтво про народження дитини видають органи юстиції.

За висновками Мін'юсту, в системі БТІ є проблеми, ще діють деякі старі інструкції тощо. Це справді так, як і в органах правосуддя, які підпорядковані Мін'юсту, є проблеми, про що свідчать тисячі і тисячі скарг. Інститут судовиконавців ще далекий від рівня досконалої діяльності, не завершено реформу в системі правосуддя та й деякі закони і положення діють тут ще з тих «славнозвісних» часів. І тут треба наводити порядок, а не займатися «перетягуванням канатів», вишукувати собі нові структурні підрозділи, аби мати ким керувати. Але гляньмо правді у вічі: річ не в масштабах структур, а в якості їх роботи. А у цьому контексті Мін'юсту ще не на одне десятиріччя вистачить наявних гордієвих вузлів. Згідно з постановою колегії Міністерства юстиції України, в Бюро технічної інвентаризації України управліннями юстиції на місцях проводяться перевірки їхньої роботи і не тільки щодо проведення реєстрації прав на нерухоме майно, а практично ревізується вся діяльність. (Хоча чого варта перевірка інвентаризаційних справ, яку здійснюють нефахівці?). Такі дії схожі на залякування працівників Бюро технічної інвентаризації, щоб вони підтримували ідеї Мін'юсту — дурниці називати «ноу-хау».

І насамкінець — про зарубіжний досвід, на який посилається Мін'юст. Під цим кутом зору взагалі можна говорити багато. В різних державах реєстрація права власності здійснюється по-різному, і не обов'язково органами юстиції. А самі американці взагалі кажуть, що чинна в Україні система реєстрації точніша, ніж в Америці і в Європі.

Верховною Радою України вже прийнято у першому читанні Закон України «Про державну реєстрацію об'єктів нерухомого майна та прав на них», підготовлений народними депутатами І. Ткаленком та А. Хмельовим, в якому враховано більшість пропозицій Міністерства юстиції України, які збігаються у суті і відрізняються лише редакцією, запропонованою із зайвою деталізацією.

19 січня 2001 року на Всеукраїнській нараді керівників Бюро технічної інвентаризації в Києві було обговорено ситуацію з цього питання і прийнято звернення до Верховної Ради України. З метою недопущення безладдя, говорилося в тому документі, створення умов для функціонування ринку нерухомого майна, активізації інвестиційної політики, усунення можливості приховування доходів, забезпечення сплати податків, збереження для держави великих коштів без руйнування наявної системи, щоб не створювати невизначеної ситуації, додаткових незручностей громадян, потрібно прийняти Закон України «Про державну реєстрацію об'єктів нерухомого майна та прав на них», підготовлений народними депутатами І. Ткаленком та А. Хмельовим, з урахуванням доповнень, внесених народними депутатами, побажань обласних адміністрацій, обласних Рад, редакція якого зберігає наявну систему державної реєстрації нерухомого майна та прав на нього. Цю проблему наш парламент має розглядати у травні. Йому вирішувати: чи руйнувати добротно збудовану хату, відселяти люд у комірчину, а вже потім мислити — на які кошти спорудити бодай хлів.

Оце і є найголовніша наша проблема. Бо ж проповідники кавалерійської ідеології — «весь мир разрушим, а затем...» — ще міцно тримаються в сідлах, чим створюють проблеми не тільки локального, а й загальнодержавного характеру, що, як окови на ногах, тягнуть Україну вглиб економічних трясовин.

Леонід ЧЕРНЕНКО,
голова асоціації «Укртехінвентаризація».

Державна податкова інспекція у м. Торезі (86600, м. Торез, вул. Миколаєва, 40) повідомляє, що арбітражний суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу про банкрутство № 33/19Б від 15.02.2001 р. державного відкритого акціонерного товариства «Автобаза» — дочірнього підприємства державної холдингової компанії «Торезантрацит» (86600, м. Торез Донецької області, вул. Чернишевського, 2, код ЄДРПОУ 00179230, п/р 26009301460056 у відділенні Промінвестбанку України у м. Торезі, МФО 334282).

Дата введення мораторія на задоволення вимог кредиторів — 15.02.2001 р.

Розпорядник майна — арбітражний керуючий Зайцев Дмитро Сергійович, ліцензія № 442.

---

*Ліквідаційна комісія СГВК **«Маяк»** код 03764465 Врадіївського району Миколаївської області повідомляє про продовження терміну роботи ліквідаційної комісії терміном на 2 неділі.*

Інформаційне повідомлення про доповнення до порядку денного Загальних зборів акціонерів ***ВАТ «Завод «Перетворювач»***, що відбудуться 27 квітня 2001 р.

Доповнити порядок денний питаннями:

3. Затвердження кандидатури незалежного реєстратора товариства.
4. Зміни та доповнення до Статуту товариства.

До відома громадськості

Закрите акціонерне товариство **«Інвестор-Атіка»** звернулося до Національної комісії регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на постачання природного газу на території України та міста Харкова.

Поштова адреса: 61002, м. Харків, вул. Сумська,88, телефон: (0572) 47-42-80; факс 43-19-22.

Фінансовий звіт ВАТ АБ «Укргазпромбанк» за 1 квартал 2001 року

одиниця виміру — тисяч гривень

1. Балансовий звіт

Рядок	Найменування статті	За I кв. 2001 р.
	Активи	
1	Кошти та залишки в НБУ	16467
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України та цінні папери, емітовані Національним банком України	6709
3	Кошти в інших банках	151244
4	Цінні папери на продаж	—
5	Кредити та заборгованість клієнтів	54379
6	Інвестиційні цінні папери	400
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	1070
8	Основні засоби та нематеріальні активи	2245
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	—
10	Нараховані доходи до отримання	1992
11	Інші активи	1462
12	Усього активів	235968
	ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	
13	Кошти банків	69262
14	Кошти клієнтів	99602
15	Інші депозити	—
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	388
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	—
18	Нараховані витрати до сплати	813
19	Інші зобов'язання	21682
20	Усього зобов'язань	191747
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	
21	Статутний капітал	18200
22	Капіталізовані дивіденди	—
23	Акції, що викуплені в акціонерів	—
24	Емісійні різниці	—
25	Резерви	2094
26	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів	—
27	Нерозподілений прибуток	20342
28	Результат поточного року	3585
29	Усього власного капіталу	44221
30	Усього пасивів	235968

2. Звіт про прибутки та збитки

Рядок	Найменування статті	За I кв. 2001 р.
1.1.	Процентний дохід	5318
1.2.	Процентні витрати	(1845)
1	Чистий процентний дохід	3473
2.1	Комісійний дохід	4379
2.2	Комісійні витрати	(163)
2	Чистий комісійний дохід	4216
3	Дивідендний дохід	—
4	Чистий торговельний дохід	(414)
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	—
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	50
7	Інший операційний дохід	27
8	Операційний дохід	7352
9	Загальноадміністративні витрати	(1614)
10	Витрати на персонал	(179)
11	Прибуток від операцій	5559
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(950)
13	Прибуток до оподаткування	4609
14	Податок на прибуток	(1024)
15	Прибуток після оподаткування	3585
16	Непередбачені доходи/вирати	—
17	Чистий прибуток/збиток банку	3585

---

2 июня 2001 г. в 9 часов в помещении производственного корпуса семенной станции состоится собрание акционеров ***ЗАО «Луганская семенная станция».***

Повестка дня:

1. Отчет органов управления за 2000 г.
2. Распределение прибыли за 2000 г.
3. Утверждение производственно-финансового плана на 2001 г.
4. Согласование кредитных договоров.
5. Увеличение уставного фонда.

Дирекция ЗАО «Луганская семенная станция»

Ухвалою Арбітражного суду м. Києва (01030, Київ-30, вул. Богдана Хмельницького,44-б) від 14 березня 2001 року по справі № 16/62-б відкрито процедуру санації боржника — Закрите акціонерне товариство Київський пивзавод № 1» (м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня,8, код ЄДРПОУ № 00377549, р/р 26008303034201 в АКБ «Київ-Приват», МФО 300164).

Керуючим санацією призначено в. о. голови правління ЗАТ «Київський пивзавод № 1» Домащука І. М. Розпорядником майна призначено Суницю В. І., діючого на підставі ліцензії Мінекономіки України № 160 від 02.11.2000 року.

Кредитори зобов'язані в місячний термін з дня опублікування оголошення подати Арбітражному суду м. Києва та боржнику письмові заяви з грошовими вимогами, а також документи, що їх підтверджують.

Арбітражний суд Київської області (01033, м. Київ-33, вул. Жилянська, 58б) порушив справу № 44/126-01 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Заліська птахофабрика» (код ЄДРПОУ 20583498), юридична адреса: Київська область, Броварський район, с. Семиполки, п/р 26008322 в Броварській філії АППБ «Аваль», МФО 321615.

Заяви кредиторів та можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражним керуючим (розпорядником майна) призначено Решетняка Владислава Васильовича (м. Київ, вул. Липська, 19/7, кв. 58, тел. 253-11-11), ліцензія № 319 від 28.12.2000 р.

До уваги акціонерів ВАТ «Чортківський цукровий завод»

ВАТ «Чортківський цукровий завод» здійснив відповідно до вимог чинного законодавства виготовлення бланків сертифікатів акцій товариства.

Видача сертифікатів акцій акціонерам ВАТ «Чортківський цукровий завод» буде здійснюватися з 18.04.01 р. по 27.04.01 р. за адресою: Тернопільська обл., Чортківський р-н., с. Заводське, вул. І. Франка,1, приміщення цукрового заводу.

Для отримання сертифікатів акцій акціонерам необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу, для представників — доручення, оформлене відповідно до вимог чинного законодавства.

Акціонерам, що не отримають сертифікати акцій в зазначений термін, видача буде здійснюватися незалежним реєстроутримувачем — ТОВ УЮК «Принцип» за адресою: 02160, м. Київ, вул. Каунаська,3/10, або шляхом поштових відправлень.

Для отримання сертифікатів акцій поштою, акціонери повинні направити незалежному реєстроутримувачу — ТОВ УЮК «Принцип» анкету власника акцій (форму анкети можна отримати за тел./факсом (044) 566-82-09) із зазначенням паспортних даних, адреси проживання та адреси для поштових повідомлень.

Правління ВАТ «Чортківський цукровий завод»

До уваги акціонерів Акціонерної енергопостачальної компанії «Київенерго»

Повідомляємо, що чергові загальні збори акціонерів компанії відбудуться 1 червня 2001 року о 16.00 за адресою: м. Київ, площа І. Франка, 3 у приміщенні Українського драматичного театру ім. І. Франка.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності Київенерго за 2000 рік та основні напрями фінансово-господарської діяльності у 2001 році.
2. Звіт ревізійної комісії Київенерго.
3. Затвердження розподілу прибутку Київенерго за підсумками роботи у 2000 році та затвердження нормативів розподілу прибутку на 2001 рік.
4. Вибори Голови та членів спостережної ради Київенерго.
5. Вибори Голови та членів ревізійної комісії Київенерго.
6. Створення нових філіалів Київенерго, пов'язаних з виробництвом теплової енергії, переробкою побутових відходів та газопостачанням. Затвердження положень про нові філіали Київенерго.
7. Про передачу ведення реєстру акціонерів Київенерго та затвердження договору компанії з реєстратором.

Реєстрація учасників зборів з 14.00 до 16.00 у день скликання зборів за місцем їх проведення. Учасникам зборів потрібно мати при собі паспорт або документ, що його замінює. Представники акціонерів можуть взяти участь у зборах на підставі довіреності, оформленої згідно з чинним законодавством.

Довідки за тел.: (044) 221-46-00.

Правління.

Правління Державно-акціонерного спеціалізованого імпортно-експортного банку України

«Укрспецімпексбанк»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, що відбудуться 29 травня 2001 року о 12.00 за адресою: м. Київ, вул. Дегтярівська, 36.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2000 рік та основні напрями розвитку на 2001 рік.
2. Звіт спостережної ради про роботу за 2000 рік.
3. Звіт ревізійної комісії про стан фінансово-господарської діяльності банку за 2000 р.
4. Затвердження річного звіту, балансу, фінансових результатів за 2000 р. та планових показників на 2001 рік.
5. Розширення сфери діяльності банку.
6. Стратегія розвитку банку в світі виходу Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Реєстрація учасників зборів з 10.00 до 12.00 у день та за місцем проведення загальних зборів акціонерів. Для реєстрації та участі у зборах акціонерам необхідно мати документ, що посвідчує особу, для представників акціонерів та юридичних осіб — довіреність на право участі у зборах та голосування, оформлену згідно чинного законодавства та документ, що посвідчує особу.

Телефон для довідок: 464-00-00.

Правління.

ВАТ «Рівнельон» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 30 травня 2001 року об 11.00 у приміщенні актового залу товариства за адресою: м. Рівне, вул. Фабрична, 12.

Порядок денний:

1. Звіт дирекції за підсумками фінансово-господарської діяльності товариства за 2000 р., основні напрями роботи на 2001 рік.
2. Затвердження рішення дирекції про розподіл прибутків та покриття збитків.
3. Затвердження основних фінансово-економічних показників на 2001 рік.
4. Звіт керівника дочірнього підприємства «Льонрембуд» про господарську діяльність з часу створення.
5. Ліквідація дочірнього підприємства «Льонрембуд».
6. Звіт ревізійної комісії.
7. Звіт спостережної ради.
8. Перевибори спостережної ради.
9. Перевибори ревізійної комісії.
10. Про участь ВАТ «Рівнельон» в створенні Концерну «Укрльон».
11. Внесення змін та доповнень до Статуту ВАТ «Рівнельон».

Реєстрація акціонерів в день проведення зборів з 9.00 до 10.00.

Для участі у зборах акціонерів потрібно мати: для акціонерів — документ, що посвідчує особу (паспорт); для представників акціонерів — документ, що посвідчує особу (паспорт) та довіреність, оформлену згідно з чинним законодавством.

Правління ВАТ «Хмільникрайагротехсервіс»

повідомляє своїх акціонерів про скликання звітно-виборних загальних зборів акціонерів, які відбудуться 29 травня 2001 року о 14 годині за адресою: Вінницька область, м. Хмільник, вул. Привокзальна,7. Реєстрація учасників зборів проводитиметься з 12 години. Акціонери повинні мати при собі паспорт, сертифікат акцій. Уповноважені представники акціонерів повинні мати при собі доручення на право участі в зборах.

Порядок денний:

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності товариства.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Вибори правління ВАТ.
4. Вибори голови правління ВАТ.
5. Вибори ревізійної комісії.
6. Вибори Спостережної ради.
7. Затвердження Статуту в новій редакції.

Телефон для довідок 23-11, 31-79.

Правління ВАТ «Хмільникрайагротехсервіс»

Шановні акціонери ВАТ «Київспецкомплектгаз»

ВАТ «Київспецкомплектгаз» проводить чергові загальні збори акціонерів 30 травня 2001 року о 10.00 за адресою: м. Київ, проспект Червоних Козаків, 23, кімн. 701.

Порядок денний:

1. Затвердження звіту та висновків ревізійної комісії за 2000 рік.
2. Затвердження річного балансу та річного звіту ВАТ за 2000 рік.
3. Внесення змін та доповнень до:
   — Статуту;
   — Положення про спостережну раду;
   — Положення про ревізійну комісію.
   — Положення про правління.
4. Вибори голови та членів спостережної ради ВАТ.
5. Вибори голови та членів правління ВАТ.
6. Вибори голови та членів ревізійної комісії ВАТ.

З проектами документів відповідно до порядку денного надається можливість ознайомитися за вказаною вище адресою.

Реєстрація акціонерів (їх представників) буде проводитись 30 травня 2001 року з 9.00 до 10.00 при наявності документа, що посвідчує особу, а представникам акціонерів крім того, при наявності належним чином оформленого доручення.

Правління ВАТ «Київспецкомплектгаз».

Якби ж то здогадався...

Історія з конверта

Ніяке личкування не може обманути дитячу душу — добро чи зло дитина своїм маленьким сердечком сприймає так, як є.

Одного разу я запропонувала своїм п'ятикласникам написати твір на тему: «За що я люблю своїх батьків?». У багатьох засяяли оченята. Ще б пак! Писати про найближчих, найрідніших людей — маму, тата! Схилилися дитячі голівки над зошитами. Лише Петрик, який сидів біля вікна, дивився сумними очима у простір і нервово крутив ручку. Я підійшла до хлопчика і пошепки запитала:

— А ти чому не пишеш? — Хоча здогадувалася, що мучить хлопчика.

— А правду можна писати? — прошепотів він.

— Не лише можна, а й треба.

Хлопчик розгорнув зошит, сів боком, щоб сусід не підгледів, і почав писати. Личко було сумне і не по-дитячому зосереджене. На віях затремтіла прозора горошинка і покотилася по щічці.

...Через кілька днів у класі були батьківські збори. Клас вела молода вчителька, і я теж прийшла, щоб допомогти молодій колезі. Вона трималася чудово, з батьками зав'язалася невимушена розмова. Потім я запропонувала батькам упізнати себе у творах дітей.

Зачитую уривки робіт, усі пізнають, про кого мова — адже село.

— А тепер послухаємо ще одну роботу, — кажу я і читаю: «Мій батько часто п'є, говорить погані слова, б'є мене і маму. Як батько нап'ється, то я дома не ночую. Я не люблю свого батька».

Останнє слово розпливлося великою плямою. Мабуть, ота горошинка із щічки скотилася на зошит.

Деякий час усі сиділи мовчки. А потім загомоніли усі разом.

— І доки вони, ті чоловіки, будуть пити?

— Хоч би собі робили шкоду, а то ще й дітей калічать!

Лише батько Петрика сидів, опустивши очі. Мабуть, здогадувався, що то про нього написав син.

Якби ж то здогадався і до «зеленого змія» не простягати руку...

Лідія КАРПЕНКО.

Радалівка
Глобинського району
Полтавської області.

Народний календар

Дороге яйце до Великодня

14 квітня — Мар'ї. Якщо на Мар'їн день повінь, то вродить густа трава; коли ж не прошумлять таловоди, то літо буде холодне і дощове.

15 квітня — Великдень, Пасха. З першими променями сонця священик сповіщає: «Христос воскрес!» Після врочистого обходу храму святять паски і крашанки. Потім люди розходяться по домівках, щоб усім сповістити про велику радість, вітаючи одне одного: «Христос воскрес!». Їм відповідають: «Воістину воскрес!» і цілуються тричі.

18 квітня — Феодула. До цього дня намагалися не виставляти подвійних вікон, бо до «Федула ще не раз морози були», а коли «Прийшов Федул — тепло роздув».

Прикмети квітня

- Зазеленів березовий гай — пересаджуй дерева. «Місячник лісу» — від цвітіння ліщини — до появи китиць на черемсі.
- Ластівки почали лаштувати гнізда — настало стійке тепло.
- Якщо кури злітають на найвищі місця в курнику чи на подвір'ї — чекай опадів.
- Верба зацвіла, коли стояла ясна й тепла погода — літо буде тепле й щедре на мед.
- Якщо у квітні кропивниця сідає на вулики — буде медовий рік.

А я роблю так

Уже весна соком плаче...

Картоплю саджають не раніше, ніж розпустяться бруньки на березі, та не пізніше, ніж зацвіте черемха. А ось буряк треба сіяти після того, як зовсім відцвітуть абрикоси. Але перед тим, як висаджувати насіння, визначте, чи дозрів для цього грунт. Це робиться так. Із глибини 8—10 сантиметрів візьміть трохи землі і дайте їй вільно впасти з метрової висоти. Якщо грунт розсиплеться, значить, він уже пересох, поспішайте з обробітком. Але якщо під час падіння грудка залишається цілою і тільки трішки сплющиться — це свідчить про надлишок вологи в грунті, з обробітком зачекайте. А якщо грудка рівномірно розвалилася — грунт доспів, саме час висаджувати насіння.

Степан РАТУШНЯК.

Заліщики
Тернопільської області.

Це цікаво

Розслаблюйтеся, але розумно

Трапляються в житті ситуації, коли хочеться розслабитися, відпочити. І дозволяємо собі випити спиртного, ну щонайменше. Але ж бо алкоголь має наркотичну властивість: швидко проникаючи в нервові клітини, він їх паралізує. Та перед тим, як справити наркотичний вплив, алкоголь збуджує, стимулює діяльність головного мозку. Рухи і мова пожвавлюються, піднімається кров'яний тиск, червоніє шкіра, серце б'ється частіше, прискорюється дихання. Проте через деякий час алкоголь починає діяти на мозок гнітюче: розсіюється увага, притупляється здатність думати і спостерігати. Вищі функції мозку паралізуються, втрачається контроль над поведінкою. Часом під впливом алкоголю люди кажуть і роблять таке, чого вони ніколи б не сказали і не зробили в нормальному стані.

Зінаїда КОРЧИНСЬКА.

Полтава.

Астрологічний прогноз
на 16—22 квітня 2001 року

Приплив творчих сил та інтелектуальних здібностей дасть вам можливість розв'язати складні питання.

ОВЕН. Особливе значення на цьому тижні матимуть ваші творчі й оригінальні ідеї, які ви спроможні донести до оточуючих. Серед них знайдете однодумців. Активізуйте свою діяльність, пов'язану з іноземним бізнесом.

ТЕЛЕЦЬ. Усвідомлення власних прихованих мотивів допоможе прояснити важливі для вас орієнтири в житті. Вам можуть зробити несподівану пропозицію щодо роботи і при цьому надати матеріальну підтримку — кредит або позику.

БЛИЗНЯТА. Вам буде вигідна будь-яка діяльність, пов'язана з об'єднанням людей. Поодинці ви нічого не доб'єтеся. Залучайте до свого бізнесу нових партнерів.

РАК. Ви вже тривалий час прагнете хоча б відносної фінансової свободи і незалежності. На цьому тижні у вас з'явиться можливість наблизитися до цієї мети, якщо ви приймете важливі рішення, які стосуються вашого бізнесу.

ЛЕВ. Ви можете отримати приємні новини здалеку або запрошення піти в гості до своїх далеких родичів або друзів. Можете взяти участь в організації різних світських заходів.

ДІВА. Ви можете, використовуючи чужі ідеї, модернізувати повсякденні обов'язки і зробити їх цікавішими для себе і співробітників. Почніть робити ремонт у своєму домі або зробіть перестановку.

ТЕРЕЗИ. Ваша діяльність вимагатиме від вас високої мобільності. Вам належить бути в потрібний час у потрібному місці. Ви сміливо можете частину турбот перекласти на партнерів або колег. Пам'ятайте, ваше завдання — організувати, а не робити все самому.

СКОРПІОН. Увесь тиждень буде присвячено повсякденним обговоренням поточних службових або домашніх обов'язків. Нетрадиційний підхід до розв'язання звичних питань може поліпшити ситуацію на роботі і сприятливо позначитися на стосунках з колегами.

СТРІЛЕЦЬ. Ви будете, як ніколи, сповнені енергії, головне — спрямувати її в потрібне русло. Якщо не вигадаєте собі заняття, то візьміться за садіння картоплі. Нереалізована енергія наприкінці тижня може обернутися дратівливістю і погіршенням здоров'я.

КОЗЕРІГ. Найкраще застосування своєї активної діяльності ви можете знайти вдома на самоті, щоб ніхто не заважав і не відволікав. Займіться бізнесом, який поки що не варто афішувати. Можливе несподіване отримання грошей.

ВОДОЛІЙ. Вашою головною справою буде спілкування, обмін ідеями і планами. Час вдалий для збору необхідної інформації, завдяки якій ви наприкінці тижня зможете прийняти нестандартне рішення.

РИБИ. Головна тема цього тижня — гроші і способи їх отримання. Обговорюючи цю проблему з друзями, ви зможете знайти для себе єдино правильне рішення, як і де їх заробити або взяти в кредит.

«Ой не ріж косу...»

«Я — пенсіонерка, мені вже шістдесят, — пише Олена Верцінська з Острога Рівненської області. — Довжина коси 1 м 42 см. Коли б не підрізала, то коса була б значно довша. Доглядати довге волосся важко, але коса — то витвір природи, справжня краса, тому й зберегла її.»

Хоч вір, хоч не вір...

Щоб водилися гроші

Борги повертають увечері, а не вранці — тоді водитимуться гроші.

Не міняйте нікому гроші на дрібні, не залишайте на столі монетки — до сліз.

Коли зайшло сонце — нічого не виносьте з хати — ні воду, ні сміття, ні гроші — до розорення.

На заході сонця нікому не позичайте ні грошей, ні хліба — не буде віддачі.

Якщо даруєте якусь тваринку — беріть за неї гроші, щоб вона була здоровою і не втекла.

Усміхніться!

Вірна служба

— Мій бухгалтер посивів у мене на службі.

— Подумаєш — посивів. Моя секретарка в мене на службі стала блондинкою, потім — брюнеткою, а нині — шатенка.

Дмитро ШОСТАК.

Херсон.

Навчила

Служниця щоранку в руці приносить господині склянку молока.

— Завтра принесеш мені молоко на підносі, — нарешті не стримується господиня.

Наступного дня служниця приходить з підносом, але без склянки.

— Я принесла вам ще й ложку, бо не знаю як ви хлебтатимете молоко.

Антон ПОХЛІБКО.

Харків.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311068.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos